БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 134 (365)

8 ИЮЛЬ ЖУМА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА. Республика колхозлари, совхозлари ва МТСларида пахта ва бошқа экинлардан юқори ҳосил етиштириш ҳамда чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан олинган мажбуриятларнинг қониқарсиз бажарилаётганлиги тўғрисида (1-нчи бет).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: **Н. Юсупов.** — Бошланғич партия ташкилотлари ва райком (2-нчи бет).

СССР Миллий Парламент Группасининг Парламентаро Иттифоққа киришига доир (2-нчи бет).

Австрия блан тузилган Давлат Шартномаси ратификация қилинганлиги тўғрисидаги совет ёрлиғи сақлаш учун топширилди (2-нчи бет).

Атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш йўллари (2-нчи бет).

Июльнинг ҳарбир кунидан тўла ва унумли фойдаланган деҳқон мўл ҳосил тўплайолади! (3-нчи бет).

Б. Рябов. — Вьетнам Демократик Республикаси ва унинг тинчлик ҳамда мустақиллик учун кураши (3-нчи бет).

Жаҳон Тинчлик Ассамблеясининг қатнашчилари Москвага келдилар (4-нчи бет).

Герман -Поляк давлат чегараси тўғрисидаги шартноманинг бешйиллиги. Берлинда тантанали митинг (4-нчи бет).

Июль ойида ғўзаларни 2-3 марта парвариш қилайлик

Июль — ёз фаслининг энг иссиқ ойи бўлгани учун ҳам барча экинлар, айниқса ғўза шу ойда кеча-кундуз ўсиш, ривожланиш даврини кечиради. Ғўза туплари ўз танасига иссиқни қанча кўп сингдирса, у шунча кўп сув ва озиқ талаб қилади. Ғўзанинг табиий талабини қондириш учун, демак унинг кўпроқ ҳосил тўплашига қулай шароит яратиб бериш учун чопиқ ҳамда культивацияни тез, юқори сифатли ўтказиш, озиқлантириш, қондириб суғоришга алоҳида э'тибор бериш ҳаржиҳатдан муҳимдир.

Областимиздаги илғор пахтакорлар июль ойининг ўзига хос хусусиятларини тўла ҳисобга олиб, ҳар йили шу ойнинг ҳарбир кунидан, ҳатто ҳар соатидан унумли фойдаланадилар. Бу колхозларнинг а'золари, механизаторлар барча майдонлардаги ғўзаларни июль ойи давомида иккиуч марта комплекс парвариш қиладилар. Озиқлантириш, суғоришни ер шароити, ғўзанинг талабига қараб, белгиланган муддатларда ўтказадилар. Илғор колхозларнинг а'золари ана шундай қилаётганликлари учун пахта ҳосилини муттасил оширишга эришадилар, улар бу ҳосилнинг асосий қисмини барвақт — ёғин-чочинга қолмай йиғиб оладилар.

Оққўрғон районидаги илғор колхозларнинг а'золари агротехниканинг ана шу қоидаларига тўла амал қилиб ишлаётганликлари учун ҳозир область колхозларининг олдинги сафида бормоқдалар. Республика кўчма Қизил байроғини олган бу район пахтакорлари вақтни бекорга ўтказмаслик учун курашаётирлар. Пахтакорлар, механизаторлар далаларда фидокорона меҳнат қилиб, ҳар туп ғўзанинг ҳосилига-ҳосил қўшмоқдалар.

Уста пахтакорлар июльнинг баракали кунларидан муваффақиятли фойдаланиш мақсадида шу ойни ҳосил тўплаш ойи деб э'лон қилдилар. Сирдар'ёлилар, оққўрғонлилар ва бошқа районларнинг пахтакорлари астойдил меҳнат қилиб, ҳосил тўплаш ойини муваффақияли ўтказиш учун курашаётирлар. Улар барча техника ҳамда ишчи кучларини далага тўла сафарбар этиб, ғўза парваришини ҳартарафлама кучайтирмоқдалар.

Ҳарбир туп ғўзанинг мўл ҳосил тугиши, унинг эрта етилиши июль ойидаги ишларимизга боғлиқ. Агар шу ой давомида ҳарбир туп ғўзани алоҳида парвариш қилиб, унинг нормал ривожланишига эришаолсакгина шоналар гулга, гуллар эса тўқ кўсакка айланади. Бунинг учун колхоз правлениелари далаларни текшириб чиқишлари, ўсишдан орқада қолаётган ғўзаларни қўшимча озиқлантириш йўли блан яхши ғўзалар даржасига етказиб олишлари зарур.

Броқ, область районларида ғўза парваришининг қай аҳволда эканлиги блан танишиб чиққан киши, жойларда ишнинг ҳархиллигини кўради. Ўртачирчиқ райони ўз қўшниси Оққўрғон районидан анча орқада қолмоқда. Оққўрғон районидаги колхозларнинг ғўзалари текис гулга кирган бўлса, Ўртачирчиқдаги айрим колхозларнинг даласида шоналаш даврини кечираётган ғўзалар ҳам бор. Ваҳоланки, бу иккала районда ҳам иккита МТС бўлиб, улар техника қуввати жиҳатидан қарийб бирхил имкониятга эга. Лекин ана шу мавжуд техникадан фойдаланишга келганда, бу районлар ўртасида кескин фарқ содир бўлаётир. Ўртачирчиқ районидаги айрим колхозларда тракторларнинг иш унуми паст. Аммо район пария комитети ва район ижроия комитети барча техникани ва ишчи кучларини ғўза парваришини ҳартарафлама кучайтириб юборишга тўла сафарбар этолмаётир. Район раҳбарлари дала ишларига юзакичилик блан раҳбарлик қилаётирлар. Натижада колхозларда сабабсиз ишга чиқмовчилар, графикни сурункасига бажармайдиган колхозлар кўпайиб кетмоқда.

Бундай мисолларни бошқа районлардан ҳам кўплаб келтириш мумкин.

Маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари июльнинг дастлабки кунларидан бошлаб барча колхоз ҳамда совхозларда ғўза парвариши юзасидан белгиланган графикнинг тўла бажарилишига эришишлари керак. Бунинг учун улар колхоз, совхоз раҳбарларига нисбатан талабчанликни оширишлари, чопиқ, культивация сур'атини кучайтириш тадбирларини кўришлари, бу соҳада сусткашликка йўл қўяётган раҳбарларга нисбатан кескин чоралар кўришлари зарур. Район партия комитетининг секретарьлари ва район ижроия комитетларининг раислари пахтакорлар ҳамда механизаторлар учун қулай маданий-маиший шароит яратиб берилиши тўғрисида чинакамига ғамхўрлик қилишлари лозим. Дала шийпонларида шароитнинг яхшиланиши қишлоқ меҳнаткашларининг намунали ишлашига имконият яратиб беради. Шунинг учун колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари дала шийпонларини ҳақиқий дам олиш ва маданий ҳордиқ чиқариш жойига айлантириш соҳасидаги барча ишларни ўз қўлларига олишлари лозим.

Шунга эришмоқ керакки, колхоз ва совхозларда ғўза парвариши юзасидан тузилган 5 —10 кунлик графиклар албатта бажарилсин. Бунинг учун меҳнатни намунали уюштириш, ҳарбир колхозчи ва универсалчининг белгиланган нормани тўла адо этишига эришишда уларга қулай шароит яратиб бериш керак.

Ҳозирги вақтда ғўзаларни алоҳида парвариш қилиш йўли блан уларнинг яхши ривожланишига муваффақ бўлиш муҳим вазифалардан биридир. Район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, МТСларнинг директорлари асосий э'тиборни шунга қаратишлари лозимки, июльнинг охирига бориб бирорта ҳам колхоз ва совхозда камҳосилли ғўза қолмасин.

Илғор колхозларнинг а'золари июль ойида барча майдонлардаги ғўзаларни 2—3 марта комплекс парвариш қилиш юзасидан график тузиб чиқиб, шу кунларда ана шу графикни муваффақиятли бажариш учун курашётирлар. Маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари ҳарбир колхозда ҳам ана шундай график бўлишига ва у графикнинг ошириб бажарилишига эришиш учун дала ишларига раҳбарликни янада яхшилашлари зарур.

Июльнинг ҳозирги иссиқ кунларида ғўзани қондириб суғориш ғоят даражада муҳимдир. Суғоришни кеча-кундуз ташкил этиш керак. Бунинг учун кечаси ишлайдиган сувчиларни зарур буюмлар блан та'минлаш, уларнинг унумли ишлашлари учун барча шароитларни яратиб бериш, кечки сувчилар иши устидан контрольлик уюштириш асосий вазифадир.

Айрим колхозларда ғўза ўсиб кетди, баҳонаси блан уни кўндалангига ишлаш тўхтатиб қўйилмоқда. Партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари бундай кайфиятдаги колхоз ва совхоз раҳбарларининг э'тиборини шунга қаратишлари керакки, агар улар шу июль ойи давомида ғўзаларни кўндалангига ва узунасига икки марта культивация қилмасалар, мўлжалдаги ҳосилнинг тўпланишига эришаолмайдилар.

Ма'мурий-идора ходимларининг далада ишлашларини та'минлаш, уларнинг белгиланган минимумни бажаришларига эришиш лозим. Колхоз раҳбарларининг оила а'золари ғўза парваришида албатта қатнашишлари, ишда шахсан намуна кўрсатишлари, бошқаларни ҳам фидокорона меҳнат қилишга чақиришлари керак.

Пахтакорлар ва механизаторлар ўртасида мўл ҳосил етиштириш юзасидан бошланган социалистик мусобақани янада кучайтириб юборайлик. Ҳарбир колхозчи ва механизаторнинг белгиланган нормани ошириб бажаришига, ишни сифатли адо этишига эришайлик. Далада меҳнат қилаётган фидокор кишилар учун маданий-маиший шароит яратиб бериш колхоз правлениелари ва совхоз дирекцияларининг жанговар вазифасидир.

Барча майдонлардаги ғўзаларни июль ойида 2 — 3 марта комплекс парвариш қилиб, ҳарбир туп ғўзанинг серҳосилли бўлиб етилишига эришайлик!

Балиқчилар мажбурияти

Ўзбекистон ССР балиқ саноати ходимлари ва балиқчи-колхозчиларнинг республика кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш қатнашчилари промисел, колхоз, завод ва балиқ саноатининг бошқа корхоналарининг имкониятларини ўрганиб, ўз зиммаларига янги социалистик мажбурият олдилар. Балиқ овлаш ва балиқ маҳсулоти ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан илгари бажариш ҳамда қўшимча равишда 1000 центнер дудланган балиқ, 500 центнер қуритилган балиқ, 1 миллион 500 минг банка балиқ консерваси ишлаб чиқаришга қарор қилинди. Меҳнат унумдорлигини 1 процент ошириш ва маҳсулот таннархини 0,6 процент камайтириш белгиланди.

Тошкент область корхоналари ҳам ўз зиммаларига юқори мажбурият олдилар. Тошкент балиқчилик питомнигининг коллективи товор-балиқ етиштириш ва топшириш йиллик планини 110 процент, Чиноз балиқчилик хўжалигининг коллективи йиллик топшириқни 5 декабрьга бажариш мажбуриятини олдилар.

В. М. Молотов Москвага қайтиб келди

СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари ва Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов 5 июльда Москвага қайтиб келди. В. М. Молотов БМТнинг Сан-Францискода ўтказилган юбилей сессиясида қатнашган совет делегациясига бошчилик қилган эди. (ТАСС).

УКРАИНА ССР ДЕЛЕГАЦИЯСИ БМТНИНГ ЮБИЛЕЙ СЕССИЯСИДАН ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КИЕВ, 5 июль. (ТАСС). Украина ССР ташқи ишлар министри Л. Ф. Паламарчук бошчилигидаги Украина ССР делегацияси бугун Киевга қайтиб келди. Бу делегация Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Сан-Францискода ўтказилган юбилей сессиясида қатнашган эди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Республика колхозлари, совхозлари ва МТСларида пахта ва бошқа экинлардан юқори ҳосил етиштириш ҳамда чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан олинган мажбуриятларнинг қониқарсиз бажарилаётганлиги тўғрисида

Туркманистон ССР ва Озарбайжон ССР пахтакорлари ўзаро текшириш бригадалари раҳбарларининг республика колхозлари, совхозлари ва МТСларида пахта ва бошқа экинлардан юқори ҳосил етиштириш ҳамда чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги ахборотини эшитиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети ҳисоблайдиларки, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги, бирқатор область ва район партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, МТС ва совхоз раҳбарларининг айби блан КПСС МК январь Пленуми қарори ва олинган социалистик мажбуриятлар республиканинг кўпгина колхоз, совхоз ва МТСлари томонидан қониқарсиз бажарилаётир.

Шунинг натижасида республика колхоз ва совхозларидаги пахта майдонларининг талайгина қисмида ғўзалар ўсиш ва ривожланишда кейинда қолмоқда, 120 минг гектардан кўпроқ ерда эса ғўза ривожланишдан 15—20 кун орқада қолган. Маккажўхори ва оқжўхори экинлари ёмон парвариш қилинмоқда, улар суғорилмаётир, шу сабабдан бу экинларнинг кўпчилик қисми ёмон аҳволда қолган. Сабзавот, картошка, луб экинлари ёмон парвариш қилинмоқда; беда ва табиий ўтларнинг ўз вақтида ўриб-йиғиб олиниши та'минланмаётир. Силос иншоотлари жуда секинлик блан қурилмоқда.

Кўпгина колхозларда молларнинг маҳсулдорлигини ва даставвал сут соғиб олишни ошириш юзасидан қабул қилинган планлар қониқарсиз бажарилмоқда.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети Хоразм, Бухоро, Сурхондар'ё, Самарқанд областьларида ва Қорақалпоғистон АССРда, шунингдек Наманган областининг Чуст, Косонсой, Норин, Задар'ё районларида; Андижон областининг Бўз, Ворошилов районларида; Фарғона областининг Куйбишев, Фарғона, Қува, Водил районларида; Тошкент областининг Бўка, Чиноз, Пискент ва Бекобод районларида ғўза парваришида ғоят ғашвишли аҳвол юз берди, деб ҳисоблайдилар.

Текширишда шу нарса аниқландики, кўпгина область ва район партия комитетлари колхозчилар, совхоз ва машина-трактор станцияларининг ишчилари ўртасида оммавий-сиёсий иш олиб боришга э'тиборни сусайтириб юбордилар. Колхоз ва совхозлардаги ишга яроқли аҳолининг ҳаммасини жамоат ишлабчиқаришида иштирок этдиришни та'минламаётирлар, далада ва фермада ишловчи кишиларга нормал шароит яратиб бермаётирлар. Кўпчилик колхозларда ишлаган меҳнат кунлари бўйича колхозчиларга аванс бериш тартиби бузилмоқда, бирқатор МТС ва колхозларнинг директорлари ишчиларга маош ҳақини ўз вақтида тўламаётирлар. Айрим колхоз раҳбарлари ва қишлоқ активларининг оила а'золари бевосита далада ишламаётир.

Меҳнатни ташкил этишдаги бу хато ва камчиликларнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигининг паст бўлишига, меҳнат интизомининг бўшашиб кетишига, кўпгина колхозчилар, тракторчилар ва совхоз ишчилари томонидан иш нормаларининг бажарилмаслигига сабаб бўлмоқда.

Ўзаро текшириш бригадаларининг аниқлашича, Ўртачирчиқ районидаги Ленин номли колхозда ғўза парваришига ажратилган 480 кишидан далада 250—270 киши ишламоқда. Пискент районидаги Маленков номли колхозда 430 киши ўрнига фақат 250 киши ишламоқда. Бундай фактлар Андижон областининг Сталин районидаги, Наманган областининг Норин, Чуст, Задар'ё районларидаги, Фарғона областининг Куйбишев ва Қува районларидаги бирқатор колхозларда, Бухоро, Самарқанд областьлари ва бошқа областьларнинг кўпгина колхозларида ҳам аниқланди. Шунинг учун бу колхозларда ғўзани ва бошқа экинларни бегона ўт босиб кетган, бу экинлар яхши парвариш қилинмаётир. Шу нарса аниқландики, республиканинг кўпгина колхозларида ва барча совхозларида от-улов кучидан дала ишларида қониқарсиз фойдаланилаётир, чопиқ тракторларининг унумдорлиги йўл қўйиб бўлмайдиган даражада паст, бу эса ғўза парвариши ишларини ўз вақтида ўтказишга халақит бермоқда.

Ўзаро текшириш бригадаси Пискент район колхозларида катта-катта майдонлардаги ғўзалар ўсишда анча орқада қолаётганлиги ва бегона ўт босиб кетганлигига қарамай, 200 та от культиваторидан фақат 30 таси ишлатилаётганлигини, Когон районидаги 1-нчи ва 2-нчи МТСларда 110 дан ортиқ трактор культиваторидан фақат ярмига яқини фойдаланилаётганлигини аниқлади.

Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлигининг бригадалар текшириб кўрган совхозларида от-улов кучидан дала ишларида мутлақо фойдаланилмаётганлиги ма'лум бўлди.

Ўзаро текшириш бригадаларининг а'золари кўпгина мутахассисларнинг ва даставвал МТС агрономларининг дала ишлари сифатини контроль қилиш соҳасида жуда ҳам қониқарсиз ишлаётганликларини кўрсатиб ўтдилар, шунинг натижасида текшириб кўрилган кўпгина колхозларда дала ишларининг сифати бўйича агротехника талабларининг қўпол равишда бузилганлик фактлари очиб ташланди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети уларнинг бу кўрсатмасини жуда тўғри деб топдилар. Масалан, Охунбобоев районидаги Фрунзе номли, Қува районидаги Ленин номли, «Саноат» колхозларида. Бухоро областининг Кармана, Олот, Когон районларидаги бирқатор колхозларда, Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССР колхозларида ҳамда бошқа областьларда культивация 10—12 сантиметр чуқурликда, 20—25 сантиметр кенгликда ўтказилмоқда, культиваторларнинг иш органлари нотўғри ўрнатилган.

Шуниси ачинарлики, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги кўпгина МТС ва совхоз директорларининг айби блан ғўза қатор ораларини кўндалангига ишлаш юзасидан колхозлар блан тузилган шартнома бажарилмаётир. Бу блан пахта етиштиришдаги янги прогрессив методларнинг эффектлилиги пасайтирилмоқда, айрим жойларда эса бу усулларга менсимай қаралмоқда.

Бухоро, Самарқанд, Хоразм, Сурхондар'ё областьларидаги бирқатор колхозларда шундай фактлар аниқландики, фақат трактор ишлари плани бажарилсин учун ҳечқандай зарурат бўлмагани ҳолда трактор культивацияси бир даланинг ўзида 3—4 кун оралатиб ўтказилмоқда.

Андижон областининг Сталин, Тошкент областининг Бўка районларидаги колхозларда ўғитлар нотўғри солинмоқда, ернинг устига сочиб кетилаётир, тупроққа чуқур кўмилмаётир, минерал ўғитлар гўнг блан аралаштирилмасдан солинмоқда.

Андижон область, Избоскан районидаги 8-нчи совхозда совхоз директори Мирзаев, бош агроном Коритиннинг айби блан анчагина майдондаги ғўза сўлитиб қўйилган, парвариш қилинмаётир ва уни бегона ўт босиб кетган. Биринчи ва 2-нчи «Гулбоғ» совхозларида, Тошкент областидаги бирқатор совхозларда ҳам аҳвол худди шундай.

Текширишда кўпгина колхозларда агрономлар, колхоз бригада бошлиқлари ва дала мудирларининг ўз вазифаларига мас'улиятсизлик блан қараганликлари натижасида ғўзаларнинг ўргумчак кана блан жуда қаттиқ зарарланишига йўл қўйилганлиги, Андижон, Наманган, Фарғона ва Тошкент областьларидаги айрим колхозларда эса ҳатто баргларнинг тўкила бошлаганлиги аниқланди. Шунга қарамай, мавжуд заҳарли доривορлар нотўғри сарф этилмоқда. Олтин гугурт препаратларидан тежаб-тергаб фойдаланиш, экинларни ИСО блан дорилаш ўрнига, Андижон областининг Ленин, Сталин районларидаги, Наманган областининг Уйчи, Наманган районларидаги айрим колхозларда олтин гугурт қўл блан ер бетига сепиб кетилмоқда.

Кўп миқдорда ОДН машиналари бўлгани ҳолда бу машиналарнинг кўпчилик қисми ишлатилмаётир, кўпгина машиналар тартибга солиб қўйилмаганлиги учун экинларни дорилаш сифатсиз ўтказилмоқда ва камчил дорилар исроф қилинмоқда.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП МК ҳозирги вақтда ғўзаларнинг ривожланишида жуда мас'улиятли давр бошланди ва шу кунларда суғоришни тўғри ҳамда ўз вақтида ўтказиш алоҳида аҳамиятга эгадир, деб ҳисоблайдилар. Шунга қарамай, Фарғона, Бухоро, Андижон, Наманган областьларида сувдан ёмон фойдаланилаётир, бостириб суғориш, экинларни чанқатиб қўйиш, айрим жойларда эса ортиқча суғоришга йўл қўйилмоқда. Куйбишев районидаги Хрушчев номли, Қува районидаги «Социализм», Бухоро районидаги Маленков номли колхозларда ва бошқа колхозларда ғўзани бостириб суғоришга йўл қўйилаётир. Уйчи районидаги колхозларда ғўзалар чанқатиб қўйилмоқда. Сифатсиз парвариш қилиниши, суғоришнинг ўз вақтида ўтказилмаслиги, ўғитларнинг нотўғри солиниши ҳосилнинг асосий қисми тўпланаётган июль ойида ҳосилга айниқса катта зарар етказиши мумкин.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП МК Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги, область ва район партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг э'тиборини колхоз ва совхозларда маккажўхори, беда, луб экинлари, сабзавот ва картошка экинларининг қониқарсиз парвариш қилинаётганини кўрсатувчи кўпсонли фактларга, шунингдек чорва моллари қишловига тайёргарлик кўриш, силос иншоотлари қуриш ва чорва моллар маҳсулдорлигини оширишга мас'улиятсизлик блан қаралаётгани сингари фактларга жалб этадилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий комитети **қарор қилдилар:**

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва область партия комитетлари, район ижроия комитетлари ва район партия комитетлари зиммасига қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишда мавжуд бўлган хато ва камчиликларни дарҳол тугатиш учун зарур чоралар кўриш мажбуриятини юкладилар.

Қатор ораларини ишлаш, ғўзани озиқлантириш ва ишчи кучлари ажратиш юзасидан июль ойи учун областьларга берилган топшириқ тасдиқланди. Қишлоқ хўжалик министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, область партия комитетлари, район ижроия комитетлари ва район партия комитетларига бу топшириқларни дарҳол район, МТС ва колхозларга етказиш ва уларнинг бажарилишини ташкил этиш, яқин кунлар ичида экинларни парвариш қилишдаги мавжуд қолоқликни тугатиш, июль ойида ғўзаларнинг мўлкўл ҳосил тўплаши ва тўплаган ҳосилнинг сақланиб қолишига, ғўзанинг нормал ривожланиши ва ҳосилнинг эрта етилишига эришиш мажбурияти юклатилди.

Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги ҳарбир совхоз учун топшириқ белгилаши, Фарғона водисидаги ва Тошкент областидаги совхозларга алоҳида э'тибор берган ҳолда бу топшириқларнинг сўзсиз бажарилишини та'минлаши лозим.

Область ва район партия комитетларига совхоз ва колхознинг ҳарбир далачилик бригадасидаги иш якунини кунига муҳокама қилиб туришни ташкил этиш топширилди.

Ҳар 5 кунда ўтган беш кун ичида ғўза ва бошқа экинларни парвариш қилиш, силос иншоотлари қуриш, ем-хашак тайёрлаш юзасидан белгиланган топшириқларнинг қандай бажарилганлиги район партия комитетлари ва райижрокомларда қараб чиқилсин.

Мазкур қарорда белгиланган топшириқларнинг сўзсиз бажарилиши учун совхоз, колхоз ва машина-трактор станциялари ҳамда район ташкилотларининг раҳбарларига нисбатан талабчанлик оширилсин.

Белгиланган топшириқнинг бажарилишини та'минламаган раҳбарлар қаттиқ жазолансин.

Июль ойида барча колхозчилар, совхоз ишчилари ва МТС механизаторларининг далаларда ва фермаларда ғайрат блан ишлашини ташкил этиш зарурлигини ҳисобга олиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП МК Қишлоқ хўжалик министрлигидан, Совхозлар министрлигидан, область ва район партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларидан, МТС ва совхоз раҳбарлари, колхоз правлениеларидан далада, фермаларда ва силос иншоотлари қурилишида ишловчи колхозчиларга ҳамда совхоз ишчиларига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашни талаб қиладилар.

Барча колхоз ва совхозларда далада иссиқ овқат, ясли, болалар майдончалари ҳамда колхозчилар ва совхоз ишчилари дам оладиган жой ташкил этилсин. Колхозчиларга аванс, МТС ва совхоз ишчиларига иш ҳақи ўз вақтида бериб турилсин. Иш нормасини ошириб бажараётган ва бажарилган ишнинг сифатли бўлишини та'минлаётган колхозчиларни, совхоз ишчиларини, МТС механизаторларини ҳартарафлама рағбатлантирилсин, меҳнат интизомини бузучи шахсларга нисбатан эса қишлоқ хўжалик артели Уставига мувофиқ чора кўрилсин. Бошланғич партия ташкилотлари ва район партия комитетлари оила а'золари дала ишидан бош тортаётган колхоз раҳбарлари ҳамда қишлоқ активларининг хулқини муҳокама қилсинлар, партия ва давлат интизомини бузаётган раҳбарларни қаттиқ жазога тортсинлар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий комитети Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва Совхозлар министрлигидан барча чопиқ тракторларининг ғўза ва бошқа экинларни парвариш қилишда унумли ишлашини та'минлаш, бунда система ходимларининг асосий э'тиборини трактор ишларининг сифатли бўлишини ва экинларни кўндалангига парвариш қилишни та'минлашга қаратишни талаб қиладилар.

Республика Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар министрлиги, область ва район партия комитетлари, МТС ва совхозларнинг директорлари трактор ишларининг а'ло сифатли бўлишини та'минлашда агрономларнинг мас'улияти ва ролини оширсинлар. Ғўза ва бошқа экинларнинг паст сифат блан парвариш қилинишига йўл қўяётган ҳамда брак ишловчиларга ён босаётган шахслар қаттиқ жазога тортилсин.

Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар министрлиги, область ва район партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари қишлоқ хўжалик зараркунандалари, айниқса ўргумчак канага қарши курашни кучайтиришлари зарур. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министри ўртоқ Муҳаммаджонов ва Ўзбекистон ССР Совхозлар министри ўртоқ Жалилов бу иш учун шахсан жавобгар эканликлари огоҳлантирилди.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, МТС ва совхозларнинг директорларига ҳарбир колхоз ва совхозда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашувчи группа-отрядлар тузиш, бу группа-отрядларни аппаратлар ва заҳарли материаллар блан та'минлаш топширилди. МТС ва совхоз директорларининг барча ОДН машиналаридан тўла ва тўғри фойдаланиш учун шахсан жавобгар эканликлари огоҳлантирилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон КП Марказий комитети, Ўзбекистон ЛКСМ МК (ўртоқ Муртазаев)га колхозларда комсомол ва ёшлардан қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашувчи отрядлар ташкил этишни топширдилар.

Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги (ўртоқ Билбас)га, Қишлоқ хўжалик министрлигига ва Совхозлар министрлигига ғўзани суғориш учун сувни тўғри бериш ва ундан тўғри фойдаланишни та'минлаш, бунда суғориш системаларининг этагига жойлашган колхоз ва совхозларни сув блан та'минлашга алоҳида э'тибор бериш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги, область ижроия комитетлари, область партия комитетлари, район ижроия комитети ва район партия комитетларидан айниқса Бухоро, Самарқанд, Сурхондар'ё областьларида ва Қорақалпоғистон АССРда чорва қишловига тайёргарликни кучайтириш ва силос иншоотлари қуриш соҳасидаги ишларни кучайтириб юбориш талаб қилинди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон КП Марказий комитети Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар министрлиги, область ва район партия ва совет ташкилотларига чорва молларнинг маҳсулдорлигини ошириш, айниқса сут соғиб олишни кўпайтириш соҳасидаги ишларни яхшилаш мажбурияти юкладилар, колхоз, совхоз ва МТСларнинг раҳбарлари 1 октябрьгача қолган даврдан яхши фойдаланиб — сигирларни боқиш, суғоришни яхши ташкил этиш ва шу орқали барча колхоз ва совхозларда сут соғиб олиш планлари бажарилиши кераклигини талаб қилдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП МК ғўзанинг ривожланиши, ем-хашак тўплаш, чорвачилик бинолари қуриш, чорва моллари маҳсулдорлигини ошириш ва бошқа қишлоқ хўжалик ишларини ўтказишдаги хато ва нуқсонларни ва қолоқликни битириш учун республикадаги барча партия, комсомол ташкилотларининг э'тиборини сафарбар этиш, барча коммунист, комсомолларни, колхозчиларни, МТС ва совхозларнинг ишчиларини, қишлоқ хўжалигининг барча мутахассисларини мавжуд хатоларни тугатиш учун оёққа турғизиш, қишлоқ, шаҳар ва қишлоқ жойлардаги аҳолининг қишлоқ хўжалик ишларида актив қатнашувини та'минлаш зарур, деб ҳисоблайдилар.

Қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишнинг аҳволи ниҳоят даражада қониқарсиз бўлганлиги учун июль ойида Ўзбекистон КП МК ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида Хоразм ва Қорақалпоғистон область партия комитетлари, Хоразм область ижроия комитети ва Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг ҳисоботлари, шунингдек Чуст, Косонсой, Норин, Задар'ё, Бўз, Ворошилов, Куйбишев, Қува, Чиноз, Бўка, Водил Пискент, Бекобод район партия комитетлари ва район ижроия комитетларининг ҳисоботлари эшитилсин.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон КП Марказий комитети колхоз, совхоз ва МТС бошланғич партия ташкилотларига мазкур қарорни коммунистларнинг умумий йиғилишларида муҳокама қилиб чиқиш, колхоз, совхоз ва МТСларнинг ишидаги камчиликларни очиб ташлаш, бу камчиликларни тугатиш юзасидан тадбирлар белгилаш, пахтадан ва бошқа экинлардан юқори ҳосил етиштириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини та'минлаш мажбуриятини юкладилар.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Бошланғич партия ташкилотлари ва райком

Партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигининг барча тормоқларини кескин равишда ривожлантириш тўғрисида кейинги йилларда чиқарган бирқанча қарорларининг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан район партия ва совет ташкилотларининг, район раҳбар ходимларининг ишчанлигига, ишни пухта билиб раҳбарлик қилишларига боғлиқдир. Чунки МТС ва колхоз ишлабчиқаришига улар жуда яқин турадилар.

КПСС Марказий Комитетининг «Қишлоқ район партия комитетларининг структураси ва штатлари тўғрисида»ги қароридан кейин қишлоқ райкомларининг аппаратлари янги кишилар блан тўлғазилди, жуда кўп талантли ташкилотчилар, жонкуяр ва ишчан кишилар партия раҳбарлик ишига кўтарилди. Район партия комитетлари МТС ва колхоз ишлабчиқаришига яқиндан раҳбарлик қилабошладилар, уларнинг иш услубида юзакичилик ва расмиятчиликка барҳам берилмоқда. Бу жиҳатдан Янгийўл район партия комитетининг фаолияти диққатга сазовордир.

Янгийўл — областьнинг энг юқори ҳосилли пахтакор районидир. Район партия ташкилоти бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун чигит экиш ва ғўзани парвариш қилишни анча намунали ташкил этди, янги, прогрессив иш усулларини кенгроқ жорий қилди. Шунингдек, район партия ташкилоти хўжаликнинг муҳим тормоқларини ривожлантиришга ҳам алоҳида э'тибор бермоқда. Масалан, 1 июньгача бўлган ма'лумотга қараганда, бу йил ўтган йилнинг шу муддатигача олинган сут маҳсулотига нисбатан 2,2 баравар кўп маҳсулот олинди. Сталин номли колхоз кейинги 8 ойда ҳарбир соғин сигирдан 2074 литрдан сут олди.

Илғор колхозлар ҳар 100 гектар майдон ҳисобидан гўшт, сут, жун, тухум етиштириб беришда шу йилнинг ўзидаёқ 1960 йил учун белгиланган даражага етиб олдилар ва бундан ўзиб кетмоқдалар. Масалан, Свердлов номли колхозда 8 ойда ҳар 100 гектар экин майдони ҳисобидан 145,5 центнер сут олинди.

Шунга қарамай, район партия комитетининг яқинда бўлган пленуми кўп колхозларда КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарори қониқарсиз бажарилаётганини та'кидлади. Чорва молларини кўпайтириш 1955 йил плани аранги 82 процент бажарилган. Ем-хашак базасини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш, пичан тайёрлаш, беда ўриш ва силос бостириш, маккажўхорини парвариш қилиш мутлақо қониқарсиз бормоқда. Кўпгина колхозлар силос иншоотлари қуришга ҳалигача киришганлари йўқ.

Хўжалик планларининг қониқарсиз бажарилаётганлигига сабаб шуки, МТС ва колхоз бошланғич партия ташкилотлари давлат ишлабчиқариш планларини бажаришни қонун деб ҳис қилмаётирлар. Свердлов номли колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ Сиддиқов), Молотов номли колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ Ортиқалиев), Фрунзе номли колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ Тўлаганов) бирнеча йилдан бери пахта ва бошқа экинлардан ҳосил етиштириш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш планларини бажаришни та'минламай келмоқдалар. Масалан, Петров номли колхоз ўтган йил пахта тайёрлаш планини 65,5 процент, қорамолларни кўпайтириш планини 45,7 процент бажарди, холос. Натижада бу колхознинг даромади сметада кўзда тутилганига нисбатан 46 процентдан ошмади. Меҳнат кунининг қиммати тушиб кетди ва ҳарбир меҳнат кунига 2 сўм 53 тийин пул ва 1,4 килограмм ғалла тўғри келди. Янгийўл райони шароитида бундай паст ҳосил ва кам даромад олиниши ачинарли ҳолдир.

Район партия ва совет ташкилотлари, районнинг раҳбар ходимлари ўтган йилги хатоларни такрорламасликка, хўжалик планларини муваффақиятли бажариш ва колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлаш учун бу йил анча иш қилдилар ва дастлабки натижаларга эришмоқдалар. Броқ, партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишларда ҳали ҳам жиддий камчиликлар ҳукм сураётирки, бу камчиликлар тезлик блан тугатилиши, партия ташкилотларининг сафарбар этувчилик роли сўзсиз оширилиши лозим.

Район партия комитетларининг МТСлар зонаси бўйича инструкторлар группасини тузишдан мақсад — район партия аппаратининг ишини қайта қуриб, колхозлар ва МТСга раҳбарлик қилишда эгасизлик ва мас'улиятсизликка барҳам бериш, партиявий-сиёсий иш блан хўжалик ишини бир-бирига мустаҳкам боғлаб боришдан иборат эди. Район раҳбари ердан унумли фойдаланишни билиши, ердан давлат планини бажаришни та'минлайдиган миқдордагина эмас, балки артель хўжалигини ривожлантириш ҳамда колхозчиларнинг меҳнат кунига мумкин қадар кўпроқ ҳақ тўлашга етарли миқдорда маҳсулот олишни та'минлаши лозим. МТСда бўлган ресурслар ва имкониятлардан тўла фойдаланилгандагина колхоз экономикасини мустаҳкамлаш, районда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш мумкин.

Янгийўл район партия комитети ўз ишини қайта қуриб, МТС ва колхоз ишлабчиқариши блан анча яқиндан шуғулланадиган бўлиб қолди. Броқ, МТС зоналари бўйича райком секретарьлари Зуев ва Авазов ўртоқлар ҳали ҳам хўжалик ишларини партиявий-сиёсий ишлар блан мустаҳкам боғлаб олиб бормаётирлар. Яқинда ҳар икки МТС зонасидаги колхозлар социалистик мусобақа шартларининг бажарилишини текшириб чиқдилар. Бунда ўртоқ Авазов хизмат қилаётган 2-нчи МТС зонасидаги колхозларда хўжалик ишлари анча яхши ташкил этилгани, броқ оммавий-сиёсий ишлар бўш олиб борилаётгани та'кидланди. Ўртоқ Зуев хизмат қилаётган 1-нчи МТС зонасида эса, хўжалик кўрсаткичлари паст эканлиги, аммо оммавий агитация ишлари расмий жиҳатдан бирмунча дуруст ташкил этилгани кўрсатиб ўтилди. Шундай қилиб, икки МТС зонасида икки хил аҳвол ҳукм сурмоқда. Шунингдек, бир МТС зонасида бўлган колхозларда ҳам хўжалик ишлари блан партиявий-сиёсий ишларни бир-бирига боғлаб олиб бормаслик каби ярамас аҳвол рўй бермоқда. Масалан, 2-нчи МТС зонасидаги «Коммунизм» колхозида (бошланғич партия ташкилоти секретари ўртоқ Усмонов) дала шийпонлари яхши жиҳозланган, радиоприёмниклар ишлаб туради, 500 га яқин плакатлар ёпиштирилган, 75 нусха газета, 50 журнал, 20 агитатор блокноти олинади. «Жанговар варақа»лар чиқариб турилади. Партиявий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилганликдан, колхоз а'золари хўжаликни ривожлантиришга ғайрат блан киришганлар. Сут соғиш ўтган йилдагига қараганда 4 марта кўпайди. Бошланғич партия ташкилоти ҳақиқатан ҳам колхоз а'золарини қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга сафарбар этувчи кучга айланган.

Биринчи МТС зонасидаги (райком секретари ўртоқ Зуев) Навоий номли колхозда эса, оммавий-сиёсий ишлар хўжалик вазифаларининг бажарилишига та'сир этмаётир. Бу колхозда ҳалигача иккинчи чопиқ тамомланмаган, 160 гектар экин ҳалигача суғорилмаган, биринчи озиқлантириш тугалланмаган. Ғўзанинг ривожланиши суст.

Бу колхозда тракторларнинг ҳам, колхозчиларнинг ҳам иш унуми жуда паст. Колхозда 9 трактор бор, шундан 7 таси культивацияда ишлаши керак. Аммо 2—3 тракторгина ишламоқда. Тракторлар иш кунида 3—4 соатдан ортиқ ишламайди. 8-нчи бригадада 25 колхозчидан 20 киши иш нормасини бажармайди, эркаклар кўп вақт шийпонда ўтирадилар. Броқ, бошланғич партия ташкилоти ва колхоз правлениеси техникадан тўла фойдаланиш, меҳнат унумини ошириш, иш сур'атини тезлаштириш учун тегишли чоралар кўрмаётир. Бошланғич партия ташкилоти контроль функциясини бажармайди. Аксинча, колхоз правлениеси бутун раҳбарлик ишини ўз устига олган. Коллектив раҳбарлик принципининг бузилиши шу даражага бориб етганки, ҳатто яқинда колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Раҳмонов) «Оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш партия ташкилотига топширилсин» деб қарор чиқарди.

Қизиғи шундаки, коллектив хўжаликка раҳбарлик қилишдаги бу нотўғри услуб райком инструктори ўртоқ Худойбердиевга ма'лум бўлса-да, у хатони тузатмади, бошланғич партия ташкилотининг раҳбарлик ролини оширишга эришмади.

Райком инструктори — партия аппаратининг муҳим фигурасидир. Инструктор— колхозчи ва механизаторларни сиёсий жиҳатдан тарбияловчи, уларни партия ва ҳукумат қарорларини бажаришга сафарбар этувчи кучдир. Броқ, у колхоз раиси ёки бошланғич партия ташкилоти секретарининг ролини ўзига олмаслиги, улар учун ишламаслиги, шунинг блан бирга, у кўрсатма ёки маслаҳат берувчи томошабинга айланиб қолмаслиги лозим. Райком инструктори ва аппарат ходими бошланғич партия ташкилотининг актив ишлашига, колхозчи ва механизаторлар ўртасида оммавий-сиёсий ва социалистик мусобақа ишларини кучайтиришга ҳаракат қилмоғи лозим. Партия ходими кишилар онгидаги капитализм қолдиқларига қарши актив курашувчи, коммунистик ахлоқ ва дун'ёқарашни ривожлантирувчи, меҳнат интизомини мустаҳкамловчи ва меҳнаткашларни давлат ҳамда Ватан манфаатларини кўзловчилар қилиб тарбияловчи кишидир.

Янгийўл райкоми аппаратида ва инструкторлари ўртасида ташаббускор, ғайратли ходимлар бор. Броқ, уларнинг кўпчилиги партия ишида тегишли малакага эга эмасдир. Лекин партия раҳбарлик ишида кўпйиллик тажрибага эга бўлган райкомнинг биринчи секретари ўртоқ С. Мусаев, райком секретари ўртоқ Ильин аппаратнинг ёш ходимларини ва инструкторларни тарбиялашда изчиллик блан иш олиб бормайдилар. Инструкторлар ва бошланғич ташкилотларнинг секретарьлари учун махсус семинарлар мунтазам ўтказилмайди. Райкомнинг ташкилот бўлим мудири Черноволенко, пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Холмуҳамедов ўртоқлар эса, инструкторларнинг ролини кучайтириш ўрнига, улардан ҳали ҳам ўзлари учун зарур ахборотлар ва справкалар тўплаб берувчи кишилар сифатида фойдаланадилар. Бу бўлим бошлиқлари бошланғич партия ташкилотларида камдан-кам бўладилар, уларнинг ишини йўлга қўйишда конкрет ёрдам бермайдилар.

Айниқса, райкомнинг ташкилот бўлими ишида жиддий камчиликлар бор. Райондаги 36 бошланғич партия ташкилотидан 30 таси 1955 йилда бирор кишини ҳам партия сафига қабул қилмади. Ёш коммунистларни тарбиялаш, айниқса ёмон аҳволда. Кўпчилик бошланғич ташкилотлар кандидатлар ўртасида сиёсий-тарбиявий иш олиб бормайдилар. Натижада районда кандидатлик муддати ўтиб кетган ўнлаб коммунистлар борки, улардан ба'зилари 10—12 йиллаб кандидатликча қолиб келмоқдалар. Ҳатто уларнинг кандидатлик муддатини узайтириш тўғрисидаги Устав талаби ҳам бажарилмай келмоқда.

КПСС Марказий Комитети қишлоқ хўжалигини кескин равишда юксалтириш тўғрисидаги қарорларида ишлабчиқариш—далачилик бригадаларини ҳамда чорвачилик фермаларини коммунистлар ҳисобига мустаҳкамлашни қаттиқ талаб этган эди. Янгийўл райкоми ҳисобида турувчи коммунистлардан фақат 21 проценти ишлабчиқаришда қатнашётганини нормал аҳвол деб ҳисоблаб бўлмайди.

Қишлоқ райкомларининг структураси такомиллаштирилгандан бери ўтган вақт ичида Янгийўл район партия комитети шубҳасиз ўз ишини анча яхшилади, раҳбарликни бевосита ишлабчиқаришга яқинлаштирди. Партия ходимларининг ишчанлик қобилияти ва билими анча ошди. Броқ, партиявий-ташкилий ишларда ҳали ҳам жиддий камчиликлар бор.

Янгийўл райкоми ва унинг секретарьлари Мусаев ва Ильин ўртоқларнинг энг муҳим вазифаси—МТС ва колхоз бошланғич партия ташкилотларини янада мустаҳкамлаш, уларнинг ролини оширишдан иборатдир. Райком секретарьлари ва бўлим бошлиқлари ёш ходимларни, айниқса райком инструкторларини изчиллик блан тарбиялашлари, давлат планлари ва хўжалик вазифаларини муваффақиятли бажаришда бошланғич партия ташкилотларининг ролини кучайтиришлари лозим. Шундагина Янгийўл район партия ташкилоти 1955 хўжалик йилини катта ғалабалар блан якунлайди ва районнинг экономикасини янада мустаҳкамлашга эришади.

Н. ЮСУПОВ.

Партия ташкилоти ва ишлабчиқаришни бошқариш аппаратини мукаммаллаштириш

Ворошилов номидаги «Ташсельмаш» заводининг партия ташкилоти ишлабчиқаришни идора этувчи аппаратнинг ишларини такомиллаштириш мақсадида ортиқча харажатларни камайтириш учун курашни кучайтирмоқда.

Коммунистлар май ойидаёқ саноат ходимлари Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчиларининг мурожаатини муҳокама қилиб, умумзавод партия йиғилишида ортиқча штатларни қисқартиш, ишлабчиқаришни идора этадиган кўпгина звеноларнинг ишини яхшилашга қаратилган ўнларча таклифлар киритган эдилар. Цехларда ўтказилган касаба союз йиғилишлари ҳам ана шу масалани муҳокама қилди.

Корхона ма'мурияти партия йиғилиши чиқарган қарорни амалга ошириб, хизматчилар иш кунини анча ихчамлаштиришга, бошқарма аппарати ишларидаги параллелизмни тугатишга эришди. Турли бухгалтерия ҳисоб-китоб ишларининг катта қисми цех конторалардан завод машина-счет станциясига ўтказилди. Бу станция илгари иш блан тўла та'минланмаган эди. Ҳозир 16 цех ўрнига 10 та цех ташкил қилинди. Масалан, пахта териш машиналари учун шпиндельлар, шестернялар ишлаб чиқарадиган иккита механика цехи бирлаштирилди. Ёғоч-тахта ишлаш цехи механика-йиғув цехига бўлим сифатида киритилди. Бу эса хизмат кўрсатадиган ходимларни қисқартириш имконини берди. Лавозимларни бирлаштириш, ҳисоб-китоб ишларининг соддалаштирилиши натижасида завод бошқармасининг бирқанча бўлимларида хизматчиларнинг миқдори 20—30 процент қисқарди.

Ўнларча хизматчилар бевосита ишлабчиқаришда ишлашга ўтдилар. Табельчи ўртоқ Демидова фрезерчи бўлиб, статист ўртоқ Гуляева пармаловчи бўлиб, экономист ўртоқ Борисова участка мастери бўлиб ишламоқда. Улар янги ҳунарни эгаллаб, иш нормасини ошириб бажармоқдалар.

Ҳозир корхонада завод бошқармасидаги бўлимларни йириклаштириш ишлари ўтказилмоқда. 25 та бўлимдан кўпи блан 15 бўлимни қолдириш мўлжалланади. Дастлабки ҳисобларга қараганда, аппаратни сақлаш учун бўладиган харажатларни қисқартиришдан бўладиган йиллик иқтисод ҳозирдаёқ 3 миллион сўмга етди. (ЎзТАГ).

Ўқитувчи агитаторлар

Сирдар'ё районидаги Охунбобоев номли колхоз а'золари ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришда 7-нчи ўрта мактаб ўқитувчилари колхоз бошланғич партия ташкилотига яқиндан ёрдам бераётирлар.

Ўқитувчи агитатор ўртоқ М. Жамолов колхознинг 6-нчи бригадасига агитатор қилиб тайинланган. У, бригада а'золарига ҳар куни янги газета ва журналлардан хабар ҳамда мақолалар ўқиб беради, қизиқарли темаларда суҳбат ўтказади. Яқинда ўртоқ Жамолов, Коммунистик партия ва Совет Ҳукуматимизнинг ташқи сиёсати тўғрисида суҳбат ўтказди. У, ўз суҳбатида Совет Ҳукуматининг жаҳонда тинчликни барқарор қилиш, оддий қурол-яроғларни камайтириш, ялпи қирғин қуролларини тақиқлаш, атом энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланиш учун олиб бораётган олижаноб кураши ва империалистларнинг янги жаҳон урушига зўр бериб тайёрланиши, уларнинг агрессорлик ниятларини фактлар асосида кенг тушунтириб берди.

Колхоз бошланғич партия ташкилоти ғўза парваришининг намунали ўтказилиши учун зарур тадбирлар белгилаб, колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни янада кучайтириш ва суҳбатларнинг юксак савияда, қизиқарли бўлишига алоҳида э'тибор бермоқда.

Э. РАҲМОНОВ.

Тошкентдаги тегирмон ва элеватор машиналари ишлаб чиқарувчи заводнинг ишчилари ва инженер-техник ходимлари бешинчи бешйиллик топшириғини муддатидан илгари бажариш учун астойдил курашмоқдалар. **Суратда:** смена топшириғини 2 — 2,5 ҳисса ошириб бажараётган токарь Вакил Каримов иш устида.

Н. Меламед фотоси.

Янги китоблар

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока», «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриёти қуйидаги брошюраларни нашр этди

А. В. СОКОЛОВ, қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор. — **«Қишлоқ хўжалигида химиянинг роли»** (минерал ўғитлар). 38 бет, тиражи 45 минг, баҳоси 80 тийин.

В. И. Прокофьев. — «Одамнинг психик фаолияти ҳақида фан ва дин». 32 бет, тиражи 30.000, баҳоси 50 тийин.

М. П. МЕДНИС, биология фанлари кандидати. — **«Квадрат-уялаб экиш усулида ўстирилган ғўзаларни суғориш».** 24 бет, тиражи 45.000, баҳоси 40 тийин.

Н. А. КАЧИНСКИЙ, профессор. — **«Тупроқнинг пайдо бўлиши ва ҳаёти»,** 80 бет, тиражи 30.000, баҳоси 1 сўм 30 тийин.

Ғ. РАҲИМОВ, техника фанлари кандидати. **«Янги чироқ»** (Люминесцент лампа). 16 бет, тиражи 45.000, баҳоси 40 тийин.

Ўзбекистон ССР Ўқув-Педагогика Давлат нашриёти қуйидаги китобларни босиб чиқарди:

«Совет адабиёти» (Ўрта мактабларнинг 9-нчи синфи учун хрестоматия). Тузувчилар. **Ю. СУЛТОНОВ, А. СУЮМОВ,** 356 бет, тиражи 35.000, баҳоси 4 сўм.

В. А. ЧИННОВА, Н. А. МОКЕЕВА. — «Русский язык» (учебник для 5—6 классов узбекской школы (фонетика и морфология). 296 бет, тиражи 65.000, баҳоси 2 сўм 95 тийин.

С. А. ПОНОМАРОВ, Н. И. СИРНЕВ. — «Арифметикадан масалалар ва машқлар тўплами» (еттийиллик ва ўрта мактабларнинг 5—6 синфлари учун). 256 бет. Тиражи 95000, баҳоси 2 сўм 65 тийин.

Янги ўқув йилига тайёргарлик қизитиб юборилди

Ўртасарой районидаги кўпгина еттийиллик ва ўрта мактабларда 1955 — 1956 ўқув йилига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. 16-нчи еттийиллик мактабда (директори Т. Умаров) ремонт ишлари зўр уюшқоқлик блан давом этаётир. Синф хоналарини суваш ва оқлаш, стол, стул, парта ва бошқа инвентарьларни ремонт қилиш тугалланай деб қолди. Инвентарьларнинг эскириб, яроқсиз бўлиб қолганлари янгилари блан алмаштирилмоқда.

Ўртоқ К. Обушаев директорлик қилаётган 18-нчи ўрта мактабда синф хоналаридан 10 таси қум сувоқдан чиқарилиб, оқлашга тайёрлаб қўйилди. Парта, стол, стул, доска ва бошқа инвентарьлар тўла ремонтдан чиқарилди. Шунингдек райондаги 20-нчи ва бошқа мактабларда ҳам янги ўқув йилига ҳартарафлама пухта тайёргарлик кўрилмоқда.

К. СУЛТОНОВ.

Бадиий ҳаваскорларнинг республика кўригига тайёргарлик

Тошкент шаҳридаги маданият саройи ва клублар бадиий ҳаваскорларнинг республика кўригига қизғин тайёрланмоқдалар.

Яқинда Тошкент шаҳар медицина ходимлари клубининг опера коллективи «Ёш гвардия» операсидан парчалар тайёрлади. Ҳозир бу бадиий ҳаваскорлар коллективи опера студиясининг репертуарида ўнга яқин спектакль бор.

Бундай опера студиялар бошқа касаба союз маданий-оқартув муассасаларида ҳам ишлаб турипти. Жумладан, Чирчиқ электрохимия комбинатининг клуби Раҳманиновнинг «Алеко» операсини муваффақият блан саҳнага қўйди. Темирйўлчилар маданият саройи эса, Чайковскийнинг «Евгений Онегин» операсини тайёрламоқда.

Шунингдек, бадиий ҳаваскорларнинг драма коллективлари ҳам ривожланаётир. Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг студентлари В. Розовнинг «В добрий час» пьесасини саҳнага қўйдилар. В. М. Молотов номидаги Тошкент давлат медицина институтининг студентлари Сталин мукофоти лауреати, ёзувчи А. Қаҳҳорнинг «Шоҳи сўзана» пьесасининг премьерасини кўрсатдилар.

Тошкент трамвай-троллейбус паркининг яқинда ташкил этилган драма тўгараги А. Кузмичевнинг «Қайтиш» асарини саҳнага қўйди.

Р. АБДУЛЛАЕВ.

СССР Миллий Парламент Группасининг Парламентаро Иттифоққа киришига доир

Шу йил 29 июньда СССР Олий Совети депутатлари СССР Миллий Парламент Группасини тузганлиги ва бу группа Парламентаро Иттифоққа киришини билдирганлиги тўғрисида матбуотда хабар берилган эди.

СССР Миллий Парламент Группасининг топширувига мувофиқ, Группа Раиси депутат Д. Т. Шепилов СССР Миллий Парламент Группаси тузилганлигини ва бу группа Парламентаро Иттифоқнинг навбатдаги 44-нчи конференциясида қатнашишга қарор берганлигини Парламентаро Иттифоққа ма'лум қилди.

Ҳозирги вақтда Парламентаро Иттифоқнинг Бош Секретари А. де Блонэ жанобларидан телеграмма олинди. Бу телеграммада айтилишича, СССР Парламент Группаси тузилганлиги тўғрисидаги хабарни А. де Блонэ жаноблари Парламентаро Иттифоқ Раисига ва Парламентаро Иттифоқ Ижроия комитетининг а'золарига дарҳол ма'лум қилади.

Парламентаро Иттифоқ 44-нчи конференцияси Ташкилот комитетининг раиси К. А. Фагерхольм жанобларидан ҳам телеграмма олинди. Бу телеграммада айтилишича, Ташкилот комитети СССР Миллий Парламент Группаси тузилганлиги тўғрисидаги ва бу группанинг Парламентаро Иттифоққа кирганлиги ҳақидаги хабарни қониқиш блан қабул қилган ва конференцияга бу группа вакилларининг келишини кутмоқда.

Австрия блан тузилган Давлат Шартномаси ратификация қилинганлиги тўғрисидаги совет ёрлиғи сақлаш учун топширилди

СССР Ташқи Ишлар Министрлиги 1955 йил 5 июльдаги нотасида АҚШ, Буюк Британия, Франция ва Австрия Элчихоналарига хабар қилиб, мустақил ва демократик Австрияни тиклаш тўғрисида 1955 йил 15 майда Венада имзоланган ва СССР Олий Совети Президиуми томонидан ратификация қилинган Давлат Шартномаси ратификация қилинганлиги ҳақидаги совет ёрлиғи Давлат Шартномасининг 38-нчи моддасига мувофиқ, сақлаш учун СССР ҳукумати архивларига топширилганлигини билдирди.

Атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш йўллари

СССР Фанлар Академиясининг Сессияси тамом бўлди

СССР Фанлар Академиясининг атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасидаги илмий ва техника проблемаларига бағишланган Сессияси 5 июльда тамом бўлди. Сессия мамлакатнинг илмий ва жамоат ҳаётида катта воқиа бўлди. Сессия атом энергиясидан инсон бахтсаодати учун, табиат сирларини ва ер бағирларидаги бойликларни очиб ташлаш учун, энергетикани ривожлантириш, ишлабчиқариш технологиясини мукаммаллаштириш, қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилини ошириш учун ҳамма йўллар блан фойдаланиш соҳасида СССРда олиб борилаётган тадқиқот ишлари кенг қулоч ёйганлигини кўрсатди.

Сессияда фан-билимнинг турли соҳаларида ишлаётган олимлар—физиклар, химиклар, техниклар, биологларнинг 70 дан ортиқ доклади тингланди.

СССР Фанлар Академияси физика-математика фанлари бўлимининг Сессияси ғоят катта қизиқиш туғдирди. Бу бўлимнинг Сессиясида совет олимлари ядро физикаси соҳасидаги янги тадқиқотлар тўғрисида ахборотлар бердилар, энергетика мақсадлари учун атом қозонлари яратиш усуллари ва бу қозонларни янада мукаммаллаштириш масаласига муфассал тўхталдилар.

Академик А. И. Алиханов физика-математика фанлари бўлимининг Сессиясини ёпатуриб, Сессия катта аҳамиятга эга бўлганлигини, чунки физика ва техниканинг жуда гуркираб ривожланаётган бу янги соҳаси блан қизиқаётган илмий ходимлар ва инженерларнинг иш доираси Сессиядан кейин албатта анча кенгаяжагини айтди. Академик Алиханов Сессиянинг ишида чет мамлакатларнинг олимлари ҳам қатнашганлигини мамнуният блан айтиб ўтди.

Техника фанлари бўлимининг мажлисларида техника прогресси соҳасида атом энергияси очиб берган ғоят катта имкониятлардан фойдаланиш кераклиги ҳақида гапирилди. Бу бўлимнинг Сессияси тамом бўлиш вақтида физика-математика фанлари доктори Л. Ф. Верешчагин ўзининг якунловчи нутқида айтиб ўтганидек, металлургия процессларини текшириш, металлшунослик ва металларнинг физикасини текшириш юзасидан қилинган докладлар пўлатни қуядиган асбоб-ускуналар учун ишлатиладиган ўтга чидамли материалларнинг пўлат сифатига қандай та'сир қилаётганлигини аниқлашда радиоактив изотоплар методини кенг қўлланиш мумкинлигини кўрсатди. Сессия мартен печьлари ванналарида қориштириш процессларини ўрганишда, олтингугуртни чўяндан шлакка ўтказиш кинетикасини текширишда ва бошқа шу кабиларда радиоактив изотопларни қўлланиш соҳасидаги муваффақиятли тажрибалар блан ҳам таништирди. Сўнгра, профессор Верешчагин Сессияни якунлаб, металлар дефектоскопиясида гамма-нурлардан фойдаланиш соҳасидаги ишларнинг янада ривожланиши ионизацион дефектоскопия методини ишлаб чиқишга сабаб бўлганлигини қайд қилиб ўтди. Бу метод металлдаги нуқсонларни бевосита завод шароитида анча тез ва пухта аниқлаш имкониятини беради. Асбобсозликда радиоактив нурларининг ишлатилиши ва заводларда янги асбобларнинг жорий қилиниши ҳозирнинг ўзидаёқ, деди нотиқ, саноат корхоналарида технология процессларини автоматлаштиришда атом энергиясидан фойдаланиш соҳасида кенг имкониятлар борлигини кўрсатади. Нефть ва газ қудуқларини текшириш вақтида радиометрия методлари кенг қўлланилмоқда. Профессор Верешчагиннинг кўрсатиб ўтишича, кейинги бешйиллик ичида ана шундай ишларнинг ҳажми 20 мартадан зиёдроқ кўпайган. Ўтган йили 3,5 миллион метр қудуқ разрези текшириб чиқилди. Бу йил 5 миллион метрдан кўпроқ қудуқ текширилмоқчи. Мана булар, деди нотиқ, нефть ва газ конларини разведка қилишда радиоактив методларни жорий қилиш ҳажмини кўрсатиб беради.

СССР Фанлар Академияси биология фанлари бўлимининг Сессиясида бирқанча докладлар қилинди. Бу докладлар совет биология фани эришган муваффақиятлар блан таништирди. Совет биологиясининг мақсади — табиат бойликларини яна ҳам очиб ташлашдан, киши умрини узайтириш учун, ўсимликларнинг ҳаётчанлигини ва ҳосилини, тупроқнинг унумдорлигини ошириш учун илмий замин яратиб беришдан иборатдир. Биологлар ионлаштирувчи нурларнинг жонворлар организмига бўлган та'сирини ўрганиш, агрохимияда ва ўсимликлар физиологиясида, шунингдек биология фани ва қишлоқ хўжалик практикасининг бошқа бирқанча масалаларини ҳал этишда изотоплардан фойдаланиш тўғрисида доклад қилдилар.

Бу бўлимнинг якунловчи мажлисида академик В. А. Энгельгардт Сессия табиатнинг янги кучларидан инсоният бахтсаодати йўлида фойдаланиш ишига муайян ҳисса қўшди, деб уқтириб ўтди.

Химия фанлари бўлими Сессиясининг мажлисларида жуда кўп киши қатнашди. Академик М. М. Дубинин якунловчи нутқида радиохимия тадқиқотларини янада ривожлантириш ишида Сессиянинг аҳамиятини та'рифлаб берди.

Сессиянинг ишида, деди М. М. Дубинин, четэл олимларидан анча катта группаси қатнашди. Биз, проблемаларни муҳокама қилишга уларнинг э'тибор ва қизиқиш блан қараганликларини мамнуният блан қайд қилиб ўтишимиз лозим. Совет олимлари атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасидаги ўз иш натижалари ҳақида хурсандчилик блан сўзлаб берганларидек, бошқа мамлакатлар олимларининг тажрибасини ҳам ана шундай хурсандчилик блан қабул қиладилар. Бу эса, атом энергиясидан бутунлай инсоният манфаатлари учун фойдаланиш йўлларини ишлаб чиқишда олимларнинг халқаро ҳамкорлигига асос солади. Биз совет ва четэл олимлари ўртасидаги илмий алоқанинг янада ривожланишини табриклаймиз. Ўзаро илмий муассасаларни бориб кўриш ва биргаликда мажлислар қилиш бундай алоқанинг энг самарали формасидир.

Комплекс бирикмаларини радиоактив изотоплар қўлланиб ўзгартириш вақтидаги жараёнларни ўрганиш соҳасида совет ва четэл олимларининг ишларига жиддий аҳамият берилди. Натижада комплекс ионлар составидаги алмашиш ва ўзгариш реакцияларининг механизмини муфассал аниқлаб олиш имконияти туғилди. Бу соҳада ҳосил қилинган ма'лумотлар назарий жиҳатдан ҳам, амалий нуқтаи назардан ҳам муҳимдир, чунки химия ва биохимиянинг турли соҳаларида комплекс бирикмаларнинг роли узлуксиз равишда ошиб бормоқда. Радиоактив олтингугурт ёрдами блан каучукни вулканизация қилучи моддаларда ва вулканизациянинг техник тезлаштиргичларида олтингугуртнинг қандай силжиши ўрганилди. Бу соҳадаги ишлар вулканизация технология процессини ма'лум даражада равшанлаштирди ва уни яхшилашга ёрдам беради.

Жуда кўп химиявий элементлари бўлган плутоний эритмаларини текшириш натижалари ҳам биринчи марта баён қилиб берилди. Физика-химия анализи методлари блан плутонийнинг металлардаги жуда кўп химиявий бирикмалари аниқландики, бу катта принципиал аҳамиятга эгадир.

СССР Фанлар Академиясининг атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш юзасидан чақирилган Сессияси шу блан ўз ишини тамомлади.

Сессия қатнашчилари яқин кунларда СССР Фанлар Академиясига қарашли айрим институтларнинг иши блан ва уларнинг техника асбоб-ускуналари блан танишадилар. (ТАСС).

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш

Ўзбекистоннинг кўпгина областьлари ва районларида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш муваффақиятли бораётир. Республикада гўшт тайёрлаш ва сотиб олиш яримйиллик плани 114,9 процент бажарилди. Давлатга ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 90.200 центнер кўп гўшт топширилган, шу блан бирга Сурхондар'ё, Қашқадар'ё, Фарғона ва Тошкент областьларининг колхозлари ўзлари учун белгиланган олти ойлик топшириқни бир ярим баравар ошириб бажардилар.

Ўзбекистонда тухум ва жун тайёрлаш яримйиллик плани ҳам ошириб бажарилди. Ўтган йилнинг олти ойидагига қараганда 11 миллион дона ортиқ тухум топширилди. (ЎзТАГ).

Июльнинг ҳарбир кунидан тўла ва унумли фойдаланган деҳқон мўл ҳосил тўплайолади!

Районнинг чекка колхозида

Кўримсиз бинонинг хонасига қўйилган стулда ўтирган киши терлаб-пишиб аллақандай рақамлар ёзаётир. «Иш» блан банд бу киши бизнинг кирганимизни ҳам сезмай қолди. Кейинчалик билсак, у биринчи МТСнинг Каганович номли колхоздаги агрономи ўртоқ Косьянов экан.

— Нималар ёзаётирсиз? — қизиқиб сўрадик.

— Колхознинг аҳволи чатоқ, ғўза парваришидаги камчиликларни тугатиш юзасидан оператив график тузмоқдаман. Биз, шунга кўра 5 кун ичида культивация, чопиқ, суғориш ва озиқлантиришни тугаллашимиз керак. Райондан берилган топшириқ шундай!

Каганович номли колхоз Пискент районининг чеккасида, Бўка райони блан чегарадош. Колхоз бу йил 750 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга 17 центнердан пахта топшириши керак. Колхоз далаларида бўлган киши алоҳида карталардаги қаровсиз қолган ғўзаларни кўриб ачинади. Чунки колхозда культивация, чопиқ, ғўзани озиқлантириб, суғориш сусткашлик блан давом этаётир. Биринчи чопиқ сводкадагина тугалланган. 20 гектар майдондаги ғўза энди иккинчи марта чопилган. Қодирова, Нишонов, Бозорбоев ўртоқлар бошлиқ бригадалардан ташқари, бошқа бригадалар ҳали иккинчи чопиққа киришмаган.

Ғўзани суғориш ниҳоят даражада ёмон уюштирилган. 571 гектар ердаги ғўза ўғитланиб, шундан 231 гектари суғорилган, холос. Аҳмедов, Қўқонов бошлиқ бригадаларнинг тизза бўйи ўт босган ғўзалари 15 кун илгари ўғитланиб, суғорилмаганидан минерал ўғитлар қуёш ҳароратида ўз кучини йўқотмоқда. Ғўзалар чим усулида эмас, бостириб суғорилади.

Колхоз шу кунларда етарли миқдорда сув олаётир. Нормага мувофиқ ҳар куни 75 гектар ердаги ғўзани суғориш керак. Сувчилар иш тепасида бўлмаганидан сувнинг исроф бўлиши ва талон-тарож қилинишига йўл қўйилмоқда. Бундай бепарволик натижасида 1 июль куни атиги 17 гектар ердаги ғўза суғорилган. Тўронов ўртоқ Тошматов бригадасининг 25 гектарли картасига сув қўйиб, шахсий иши блан кетгани натижасида пахта майдони кўллаб қолган.

Колхозда биринчи МТСнинг 14 та «универсал»и бор. Раҳбарлар тракторчиларнинг иши блан қизиқмайдилар. Трактор кучидан фойдаланиш ғоят даражада қониқарсиз. Культивация етарли кенгликда қилинмайди, кўпчилик тракторларнинг иш органлари тўғри ўрнатилмаган. Пирназаров сингари универсалчилар ғўзани 3 сантиметр чуқурликда «культивация» қилиб, сифат учун курашмай, сон кетидан қувмоқдалар. Бунинг устига «универсал»ларнинг кўпчилиги бузилиб ишламайди. Аммо МТС тегишли ёрдам кўрсатмайди.

Колхозчилар ўртасида меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Далада ишлаётган колхозчиларнинг кўпчилиги кунлик иш нормасини бажармайди. Ишга чиқиш кундуз соат 12 гача давом этади. Айрим колхозчилар икки-уч соат «ишлагандан» кейин қайтиб кетадилар. Чунки колхоз правлениеси, бошланғич партия ташкилоти колхозчиларнинг унумли меҳнат қилишлари учун маданий-маиший шароит яратиб бермаганлар, меҳнат кунларига пул, ғалла аванслари бериш уёқда турсин, далада иссиқ овқат ҳам ташкил қилинмаган. Давлатдан олинган пул колхозчиларниг меҳнат кунларига берилмай, кўпроқ бошқа мақсадларга сарфланган.

Хўш, колхоздаги бу аҳвол район партия, совет ташкилотларининг раҳбарларига ма'лум эмасми? Ма'лум, албатта. Район партия комитети колхозда юз берган камчиликларни бартараф қилиб, ёрдам бериш учун район йўл бўлимининг бошлиғи ўртоқ Не'матуллаевни ўн кун мудат блан колхозга юборди. У 3 кун туриб, яна районга қайтиб кетди.

Район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Латипов бир ой мобайнида колхозда 6 марта бўлган. У ғўзасини тизза бўйи ўт босган ўртоқ Аҳмедов бошлиқ қолоқ бригадасида мажлис ҳам ўтказган. Ундан кейин яна колхозда ярим кун бўлиб. 10 та бригададан 6 тасини тез сур'ат блан кўриб чиққан. Шуниси ажабланарлики, бундан ўн кун илгари Аҳмедов бошлиқ бригадада ўтказилган мажлис қандай натижа берди, ғўзалар ўтдан тозаландими, бригада бошлиғи партия топшириғини қандай бажарди — бу, ўртоқ Латиповни асло қизиқтирмади ва «районда мажлис чақирилган эди», деб тузукроқ маслаҳат ҳам бермай, районга қайтиб кетаберди. Райкомнинг биринчи МТС зонаси бўйича секретари ўртоқ Саидхўжаев ҳам колхозга меҳмонлардек тўрт марта келиб кетди.

Район партия комитетининг секретарьлари Латипов, Саидхўжаев ўртоқлар колхозларга, айниқса камқувват колхозларга ана шу хилда «умуман» раҳбарлик қиладилар. Район партия комитети, район ижроия комитети раҳбарларининг талабчан эмасликлари колхоз раиси Қиронов, бошланғич партия ташкилотининг секретари Нишонов ўртоқларни ҳам бепарво қилиб қўйган.

Илгари Каганович номли колхоз районнинг юқори ҳосилли, илғор колхозларидан бири эди. Бу колхоз нега бунчалик қолоқ ва камқувват бўлиб қолди? Чунки, колхоз раҳбарлари бўзчининг мокисидек тез-тез ўзгартирилиб туради. Бирнеча йил мобайнида колхозда раис 13 марта ўзгарди. Колхозга уста пахтакор, колхоз тузимининг ташкилотчиларидан бири ўртоқ Усмонбек Олимбеков раис қилиб сайланди. Аммо район партия, совет ташкилотлари унга етарли ёрдам бермадилар. Шу сабабли Олимбеков кетиб қолишга мажбур бўлди. Ундан кейин колхозчиларнинг хоҳиши блан ўртоқ Бегимқулов колхоз раислиги вазифасига сайланди. Район партия комитети ва ижроия комитетининг раҳбарлари «бунинг ҳам иши юришмаётир», деб Бегимқуловни бўшатиб, бундан 5 ой илгари ўртоқ Қирановни раисликка «кўтарди»лар. Ҳозир ўртоқ Қиранов ҳам бўшанглик кўрсатаётир, иш юришмаётир. Бошқалар сингари бунга ҳам амалий ёрдам берилмаётир. Каганович номли колхоздаги ўнлаб пахтакорлар тажрибасидан фойдаланиш ҳечкимнинг эсига келмаётир.

Қолоқ колхозларни илғорлар даражасига кўтариш учун зарур тадбирлар кўрилаётган ҳозирги пайтда, Пискент районида қачонгача бунга э'тибор берилмайди?! Бизнингча бундай муҳим масалани ҳал қилиш, камқувват колхозларга амалий ёрдам бериш керак.

Ш. КУЗАНБОЕВ.
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Мўл хосил етиштириш учун

Сирдар'ё районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг а'золари бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштириш мақсадида ўзаро социалистик мусобақани кенг авж олдириб, ғўза парваришида янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Улар агротехника фани ва илғорлар тажрибасини кенг қўлланиб, колхоздаги мавжуд моддий-техника воситаларидан тўла ва унумли фойдаланган ҳолда ғўза парваришини намунали давом этдирмоқдалар. Колхознинг барча участкаларидаги ғўзалари шу кунгача уч марта комплекс парвариш қилинди. Озиқлантирилган ерлардаги ғўзалар ер шароитига қараб қондириб суғорилаётир.

Колхознинг Комол А'ламов, Боймат Аҳмедов ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари ғўза парваришини сифатли олиб бориб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Бригада ғўзаларининг ҳарбир тупида ҳозир 2—3 тадан кўсак бор. Ғанимат кунлардан унумли фойдаланаётган меҳнатсевар колхозчилар ғўза парваришини бир-бирига боғлаб олиб бориб, мўл ҳосил тўплаш учун курашаётирлар. Ўринбоев, Ҳайитов, Авалбоев, Норчаева ўртоқларнинг ҳарбири кунига 0,18—0,20 гектар ердаги ғўзани сифатли чопиқдан чиқариб, бошқаларга намуна бўлаётирлар.

Э. РАҲМОНОВ,
З. ОРТИҚОВ.

Комсомол-ёшлар бошлиқ бригадада

Чиноз район, Яллама қишлоқ советидаги Ленин номли колхознинг ўртоқ Ҳасан Мирзаумаров бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси бу йил 70 гектар ерга янги, прогрессив усулда квадрат-уялаб ва торқаторлаб чигит экиб, уни текис ундириб олди. Гектаридан 30 центнердан ҳосил олиш мақсадида фидокорона меҳнат қилаётган бригада а'золари механизаторлар блан ҳамкорликда меҳнат қилиб, юқори кўрсаткичларга эришаётирлар. Ҳамма майдондаги ғўзалар шу кунгача 3 марта комплекс парвариш қилинди ва минерал ўғитга қўй қийлари аралаштирилиб озиқлантирилди. Бригадада ғўзаларни суғориш ишлари янги агротехника қоидалари асосида ўтказилмоқда. Кекса сувчилардан П. Нурматов 30 йилдан бери шу бригадада сувчи бўлиб ишлаб келмоқда. У, ҳар куни 2—2,5 гектар ердаги ғўзаларни қондириб суғормоқда. Қатор оралари яхши ишланган, ўз вақтида озиқлантирилиб, қондириб суғорилган ғўзалар кундан-кунга авж олиб ўсмоқда. Ҳозир бригаданинг У. Комолова ва Т. Бойназарова ўртоқлар бошлиқ звено ғўзалари текис гуллаб, кўсаклайбошлади. Ғўза қатор ораларини ишлашда колхозчи-ёшлардан С. Саидвалиева, Р. Ҳамроева ва Турғунбоева ўртоқлар яхши натижаларга эришмоқдалар. Улар 0,18—0,20 гектардан ердаги ғўзани ишлаб, кунлик нормаларини 1,5—2 ҳисса ошириб бажараётирлар. Бригадада хизмат қилаётган универсалчи Раззоқ Мирдошев ўз агрегатидан тўла ва унумли фойдаланган ҳолда ҳар куни 15—16 гектар ердаги ғўзаларни сифатли культивация қилмоқда. Бригадада олиб борилаётган ана шундай намунали ишлар туфайли ҳарбир туп ғўза мўл ҳосилли бўлиб етилмоқда.

С. ҲАМРОЕВ,
М. УСТАБОБОЕВ.

Катта канал ёқасидаги колхозда

Ленин номли колхознинг поёнсиз пахта далалари Мирзачўл водийсини кесиб ўтган Киров номли каналнинг ўнг қирғоғига жойлашган. Ҳали шу ердан канал ўтмаганда, қақроқ ерларга сув келмаганда Ленин номли колхоз пахтадан жуда оз ҳосил олар ва экин майдони анча кам эди. Киров канали бутун Мирзачўл водийсига ҳаёт бағишлагандек, Ленин номли колхоз қишлоғини ҳам яшнатиб юборди.

Ленин номли колхоз ўтган йили пахта тайёрлаш планини бажарди. Лекин планни бажариш анча узоққа чўзилди. Чунки колхозда ўтган йили чигит экиш давридан бошлаб то пахта йиғим-терими тугаллангунча иш бирмунча суст борди. Натижада етиштирилган ҳосилнинг ҳаммаси йиғиб-териб олинмай, унинг бир қисми қор тагида қолиб кетди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ўтган йилги ана шу сусткашликни ҳисобга олиб, бу йил янги режа блан ишга киришди. Кўкламдаги об-ҳавонинг ноқулай келишига қарамай, чигит экиш асосан муваффақиятли ўтказилди, у текис ундириб олинди. Чигитнинг янги усулда экилганлиги колхозда механизациядан кенг фойдаланиш имкониятини яратмоқдаки, бу, пахтакорларнинг ишини анча енгиллаштираётир. Колхозчилар ғўза чопиғини юқори сифатли ўтказиш учун курашаётирлар. Ҳозиргача барча майдонлардаги ғўза уч марта культивация, уч марта кетмон чопиғи қилинди. Бу ерларга маҳаллий ва минерал ўғит аралашмаси солинди, қондириб суғорилаётир. Шунинг учун ҳам колхознинг барча майдонларидаги ғўзалар эрта муддатларда гуллайбошлади.

Колхоздаги бригада ва звенолар ўртасида мўл ҳосил етиштириш учун кураш қизғин тус олган. Бу мусобақада Носир Маражабов бошлиқ бригада олдинда бормоқда. Бригада бошлиғи Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг кандидати бўлган бу бригада а'золари гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар. Пахтакорлар ўзларининг ана шу мажбуриятларини шараф блан бажариш мақсадида ғўза парваришини ҳаржиҳатдан сифатли ўтказишга эришаётирлар. Яқинда колхоз партия ташкилотининг секретари Сорахон Шодмонова, Мирзачўл районидаги 2-нчи МТСнинг шу колхоздаги давлат агрономи Собир Орипов ўртоқлар Носир Маражабов бригадасига келиб, ғўзанинг аҳволини кўриб чиқдилар. Парторг ва агроном бригада ғўзалари ўтган йилдагига нисбатан 10 кун илгари гуллайбошлаганини аниқлади.

Шу кунларда Ленин номли колхоз далаларида бўлсангиз, ҳамма ғўзалар Носир Маражабов бригадасидаги ғўзалар сингари серҳосил бўлиб етишаётганини кўриб қувонасиз. Колхозчилар, универсалчилар иш сур'атини сра бўшаштирмай, ҳарбир ғўзада мўл ҳосил тўпланиши учун дала ишларини юқори сифатли бажаришга ҳаракат қилаётирлар. Колхоз раиси ўртоқ Йўлдошев ғўза парвариши юзасидан июль ойи учун белгиланган ўз мўлжали тўғрисида сўзлаб, бундай деди:

— Биз июль ойини ҳосил тўплаш ойи деб э'лон қилдик, шу даврда ғўзаларимизни икки марта комплекс парвариш қиламиз, айрим қаторлардаги ғўзаларга қўшимча озиқ бериш йўли блан, уларни ҳам яхши ривожланаётган ғўзаларга тенглаштириб оламиз.

Суратда: (чапдан ўнгга) колхоз партия ташкилотининг секретари **С. Шодмонова**, давлат агрономи **С. Орипов** ва бригада бошлиғи **Н. Маражабов** ўртоқлар гуллаган ғўзаларни кўздан кечирмоқдалар.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ғўза парваришини ҳартарафлама кучайтириш керак

Калинин районидаги «Победа Октября», «XVIII партс'езд» ва Молотов номли колхозларда бу йил 1100 гектар ерга чигит экилди. Лекин, барча имконият мавжуд бўлишига қарамай, колхоз раҳбарларининг айби блан квадрат-уялаб чигит экишга етарли аҳамият берилмади. Ғўзалар кўндалангига парвариш қилинмаётир, фақат оддий усул блан ишланмоқда. Бунга МТС раҳбарлари, шу блан бирга колхозлардаги давлат агрономлари ҳам бефарқ қарамоқдалар. Улар колхозларда йўл қўйилиб келинаётган бу камчиликларни бартараф қилиш ҳамда ғўзаларни иккитомонлама ишлашни та'минлаш ўрнига келишувчилик блан иш олиб бормоқдалар. Контроллик ва талабчанлик бўлмагандан кейин, колхоз раҳбарлари ҳам ўзлари хоҳлаганларича иш тутмоқдалар.

Айниқса, Молотов номли колхоздаги аҳвол талабга мутлақо жавоб бермайди. Колхоз раиси Сайдалиев, давлат агрономи Қорабоев ўртоқлар ғўзаларни иккитомонлама ишлашга қизиқмай қўйганлар. Натижада 2, 3 ва 4-нчи бригадалар еридаги ғўзаларни иккитомонлама ишлаш графиги шу кунгача фақат 30 процент бажарилди. Шунингдек, оддий усулда ўстирилаётган ғўзалар ҳам сифатсиз парвариш қилинмоқда. Бу бригадаларда культивация ва чопиқ ишлари сифатсиз ўтказилиши блан бирга, сур'ати ҳаддан ташқари орқага судралмоқда. Кўпчилик бригадалардаги ғўзаларни, айниқса, 5-нчи бригада ғўзаларини ғумой, зарпечак каби бегона ўтлар ўраб олган. Йирик-йирик карталарга эса ўргимчаккана тушиб, ғўза япроқларига ва шоналарга жиддий зарар етказмоқда. Лекин, бу ёмон аҳволга қарши кескин кураш бошлаш, ғўзаларни ўтдан ва қишлоқ хўжалик экинлари зараркунандаларидан тезда тозалаш колхоз правлениесини ҳам, бошланғич партия ташкилотини ҳам парвойига келмайди.

Бундай аҳволни «Победа Октября» колхозининг пахта далаларида ҳам кўплаб учратиш мумкин. Колхозда ғўзалар сифатсиз парвариш қилинганлиги сабабли ўсишдан 15—20 кун орқада қолаётган бўлса ҳам шу кунгача қўшимча озиқ берилмаган. Сувга талаб ғўзалар ўз вақтида суғорилмаётир. Ана шулар туфайли колхозда агротехника қоидалари бутунлай бузилмоқда. Ғўзаларнинг сифатсиз парвариш қилинишига меҳнатнинг тўғри ташкил қилинмаганлиги ҳамда моддий-техника воситаларидан тўғри ва унумли фойдаланилмаётганлиги сабаб бўлаётир. Колхозда сиёсий ва оммавий ишлар тўғри йўлга қўйилмаган. Звено ва бригадалар ўртасида социалистик мусобақа уюштирилмаган. Бригадаларда олиб борилаётган ишлар устидан колхоз правлениеси ва партия ташкилоти контроллик қилмайди.

Ғўза парваришида «Победа Октября» Молотов номли колхозлардан анча илгарида бормоқда, деб ҳисобланган «XVIII партс'езд» колхозида ҳам ишлар қониқарсиз аҳволда. Колхозда ғўзалар бегона ўтлардан тозаланиб олинган бўлса ҳам, лекин, унинг ривожи ҳали яхши эмас. Ғўзалар ўсишдан 12—15 кунлаб орқада қолмоқда. Бунга ўсишдан қолган ғўзаларни алоҳида озиқлантириш ишларининг ўз вақтида ўтказмаслиги сабаб бўлаётир.

Бу колхозларнинг раҳбарлари йўл қўйилаётган хато ва камчиликларни тезда бартараф қилиш учун курашишлари, техникадан ва барча ички имкониятлардан тўла ва унумли фойдаланган ҳолда, июль ойида ғўза парваришини ҳартарафлама кучайтириб юборишлари керак.

Ф. ПИМАХОВ.
Биология фанлари кандидати.

Вьетнам Демократик Республикаси ва унинг тинчлик ҳамда мустақиллик учун кураши

Мамлакатимизнинг жамоатчилиги Вьетнам Демократик Республикасининг президенти Хо Ши Мин бошчилигидаги ҳукумат делегацияси Хитой Халқ Республикаси ва Совет Иттифоқига жўнаганлиги тўғрисидаги хабарни тинчликни мустаҳкамлаш ва ҳар уччала мамлакат ўртасидаги дўстлик ҳамда ҳамкорликни мустаҳкамлаш йўлида янги қадам қўйилганлигини кўрсатучи муҳим воқиа деб кутиб олди.

Совет Иттифоқи блан Вьетнам Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар Вьетнам халқининг давлат мустақиллиги учун, ўзининг ички ишларини ташқаридан ҳечкимнинг аралашувига йўл қўймай мустақил суратда ҳал этиш ҳуқуқи учун олиб борган миллий-озодлик кураши давомида вужудга келди. Вьетнам Демократик Республикаси халқнинг францияли мустамлакачиларга қарши, иккинчи жаҳон уруши йилларида эса япон оккупантларга қарши олиб борган шиддатли кураши ўти ичида ташкил топди. Антигитлерчилар коалицияси Совет Иттифоқининг ғайрати туфайли фашистлар Германиясини ва милитаристик Японияни тор-мор келтирди. Антигитлерчилар коалициясининг муваффақиятларидан илҳомланган вьетнам халқи ажнабийлар зулмини ағдариб ташлади ва 1945 йил сентябрь ойида Вьетнам Демократик Республикасини вужудга келтирди.

Республика ҳукумати томонидан э'лон қилинган ва кенг халқ оммасининг орзу-тилакларига мувофиқ бўлган ички ва ташқи сиёсат асослари вьетнам халқи томонидан кенг қўллаб-қувватланди. Вьетнам Демократик Республикаси бутун дун'ёда барқарор тинчлик ўрнатиш мақсадида тенглик ва ўзаро ёрдам асосида халқлар ўртасида дўстлик ва самимий ҳамкорлик ўрнатишни ўз ташқи сиёсатининг мустаҳкам принциплари деб э'лон қилди.

Аммо, тарихнинг қонунлари блан ҳисоблашмай, мустамлакачилик режимини Вьетнамга яна мажбуран қабул қилдиришга уринган қора кучлар ҳам топилиб қолди. Америка монополиялари томонидан актив қўллаб-қувватланган француз қўшинларининг интервенцияси вьетнам халқини қўлга қурол олиб, ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга яна мажбур этди. Вьетнам халқи Республиканинг ғалабаларини сақлаб қолди ва ҳатто мустаҳкамлади.

Ўзининг меҳнаткашлар партияси теварагига жипслашган вьетнам халқининг ма'навий-сиёсий бирлиги уруш ҳаракатларининг оқибатини ҳал қилди. Бирлашган миллий фронт кун сайин ўсди ва кенгайиб борди. Мамлакатдаги барча ватанпарвар ва демократик кучлар бу фронтга қўшилдилар. Вьетнамнинг қарийб бутун территориясида халқ ҳокимияти қарор топди.

Дун'ёдаги барча тинчликсевар кучлар вьетнам халқининг миллий-озодлик курашини қўллаб-қувватладилар. Ана шу миллий-озодлик курашининг муваффақиятлари Франция ва АҚШ даги ҳукмрон доираларни Жанва кенгашини чақириш учун рози бўлишга мажбур этди. Ана шу кенгашнинг кун тартибидаги моддалардан бири Ҳинди-Хитой масаласини қараб чиқишдан иборат бўлганлиги ма'лум. Бу масала юзасидан қабул қилинган Жанва қарорлари, даставвал, тинчлик кучларининг муҳим ғалабасидан ва уруш кучларининг жиддий мағлубиятидан далолат беради. Шу блан бирга, ана шу муваффақиятлар Ҳинди-Хитой халқларининг миллий-озодлик кураши халқаро миқ'ёсда э'тироф этилганлигини ҳам кўрсатади. Кенгаш қатнашчилари якунловчи декларацияда Ҳинди-Хитойдаги давлатларнинг суверенитети, мустақиллиги, бирлиги ва территориал бутунлигини ҳурмат қилиш ҳамда бу давлатларнинг ички ишларига сра аралашмаслик мажбуриятини олдилар.

Вьетнамда уруш ҳаракатларини тўхтатиш ва ҳар икки томон қўшинларини (тахминан 17-нчи параллель бўйлаб) қайтадан гуруҳлаш мақсадида муваққат демаркация линияси белгиланди. Ана шу линиядан шимол ва жануб томонда жойлашган зоналар Вьетнам халқ армияси қўшинларини ва Франция иттифоқи қўшинларини қайтадан гуруҳлаш учун ажратилди. Қўшинлар қайтадан гуруҳланган ҳарбир зонада қайси томоннинг қуролли кучлари кўчирилган бўлса, шу зонада граждан ҳокимиятининг иш кўришини ўша томон та'минлайди. Бутун мамлакатдаги 22 миллион аҳолидан 13 миллион киши Вьетнамнинг шимолий қисмида яшайди. Вьетнамнинг ана шу қисми Вьетнам Демократик Республикаси иш кўрадиган зона бўлиб қолди.

Жанва битимлари Ҳинди-Хитой масаласини тинч йўл блан тамомила ҳал этиш учун зарур имкониятларни вужудга келтирди. Жанва битимлари Вьетнам Демократик Республикаси халқига тинч шароитда иқтисодий ва маданий юксалиш имкониятларини очиб берди ва шу блан бирга, Франция блан дўстона ҳамкорлик қилиш учун асос яратди.

Тинч қурилиш даврига ўтиб Вьетнам Демократик Республикасининг шаҳар ва қишлоқларида меҳнат ғайратини мисли кўрилмаган даражада ошириб юборди. Қишлоқ меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпроқ етиштириш йўлидаги курашга қўшилдилар. Эришилган муваффақиятлар ҳали катта бўлмаса ҳам, лекин уларнинг натижалари сезилиб турибди: Вьетнам Демократик Республикасининг деҳқонлари уруш ҳаракатлари тамом бўлгандан кейин биринчи марта ёзги ҳосилни йиғиштириб олмоқдалар. Мамлакатнинг бирқанча районларида ўтган йилдагига нисбатан кўпроқ ҳосил олинмоқда. Деҳқонларнинг янги ерларни ўзлаштиришларини енгиллаштириш учун давлат томонидан кўрилган тадбирлар натижасида бу йил экин майдони 1954 йилдагига нисбатан 32 минг гектар кенгайди. Меҳнаткашлар партияси ва ВДР ҳукумати қишлоқдаги ишлабчиқариш кучларини ривожлантиришга кўп э'тибор бермоқдалар. Бу йил ҳукумат ер ислоҳоти ўтказиш учун 23 минг ходимни қишлоқларга юборади. Ер ислоҳоти: «Ер ишлаб экканники» деган принципни аста-секин амалга оширишни кўзда тутади. Давлат қарз, қишлоқ хўжалик асбоблари, ўғит, от-улов ва шу сингариларни бериб, деҳқонларга катта ёрдам кўрсатмоқда.

Вьетнам ишчилари завод, фабрика, темир йўл транспортини ва кончилик саноатини тиклаш ҳамда қуриш соҳасида қаҳрамонона меҳнат қилмоқдалар. Вьетнам темирйўлчилари ватанпарварлар ҳаракатининг биринчи сафларида бормоқдалар. Улар мамлакат учун жуда зарур бўлган бирқанча магистральларни фойдаланиш учун топширдилар. Вьетнам темирйўлчиларининг ВДР пойтахти Ханой шаҳридан салкам 170 километр узунлигида темир йўл қуришлари учун атиги уч ой талаб қилинди. Ханой шаҳри яна йирик индустриал марказ бўлиб қолди. Бу шаҳар республиканинг кўп районларини саноат товарлари блан та'мин этмоқда. Вьетнам Демократик Республикасининг денгиз дарвозаси ҳисобланган Хайфон иншоотларини тиклаш соҳасида кўп иш қилинмоқда.

Меҳнаткашлар партияси ва ВДР ҳукумати халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш соҳасидаги мураккаб вазифаларни бажариш учун зарур бўлган малакали кадрларни тайёрлашга кўп э'тибор бермоқдалар. Кейинги вақтларда мамлакатда қишлоқ хўжалиги, саноат, транспорт мутахассислари тайёрлайдиган янги ўқув юртлари очилди.

Ижодий иш блан банд бўлган Вьетнам Демократик Республикаси бошқа мамлакатлар блан ўзаро ишонч ва ҳамкорлик вазиятида яшашни истаганлигини кўп марта ма'лум қилди. Жумладан, ВДР ҳукумат делегацияси Пекинда бўлган вақтида президент Хо Ши Мин ХХР давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лай томонидан делегация шарафига ўтказилган қабул маросимида нутқ сўзлаб, яна қуйидагиларни та'кидлади: «Бизнинг ҳукуматимиз тотув яшашнинг беш принципи асосида ҳарқандай мамлакат блан нормал, дўстона муносабатлар ўрнатишга тайёр эканлигини билдирди». Ўзаро ишончга асосланган ана шундай муносабатлар ВДР блан Ҳиндистон, Хитой Халқ Республикаси, Бирма, Индонезия, Совет Иттифоқи ўртасида ва Европа ҳамда Осиёдаги бошқа кўп мамлакатлар ўртасида вужудга келди.

Вьетнам Демократик Республикаси ўз мустақиллигини қаттиқ ҳимоя қилиб, тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун изчиллик блан кураш олиб бормоқда. Вьетнам Демократик Республикасининг Жанва кенгашини муваффақиятли суратда тугаллашга қўшган катта ҳиссаси ҳаммага ма'лум. Вьетнам халқининг хуш'ёрлиги ва Жанва қарорларига оғишмай амал қилаётганлиги ғарбдаги агрессив доираларнинг Жанвада қабул қилинган битимларни бажармасликларига ҳар жиҳатдан халақит бермоқда. Аммо, Ҳинди-Хитой масаласини тинч йўл блан тўла равишда ҳал этиш душманлари ўзларининг қўпоручилик ишларидан ҳали ҳам воз кечган эмаслар.

Вьетнамнинг ҳамма қисмида (Шимолий ва Жанубий қисмида) 1956 йил июль ойида эркин сайлов ўтказиш тўғрисида Жанвада қабул қилинган қарорлар мамлакатни бутун вьетнам халқининг миллий манфаатлари ва орзуларига мувофиқ суратда, тинч, демократик асосда бирлаштириш учун шароит вужудга келтирди. ВДР ҳукумати уруш ҳаракатларининг тўхтатилиши ва бошқа ҳарбий масалаларнинг ҳал этилиши Вьетнамнинг ўз сиёсий тақдирини ўзи белгилаши учун фақат замин эканлигини э'тиборга олиб ва Жанва битимларига мувофиқ суратда ҳаракат қилиб, умумий эркин сайлов ўтказиш масаласини муҳокама қилиш учун Жанубий Вьетнам ма'мурлари блан консультатив конференцияда учрашишга тайёр эканлигини шу йил июнь ойида ма'лум қилди. Мамлакатнинг бутун аҳолиси бу баёнотни қўллаб-қувватлади. Жанубий Вьетнам аҳолиси маҳаллий ма'мурларга мингларча хат юбориб, конференцияни ВДР ҳукумати таклиф этган кунда, я'ни шу йил 20 июльда ўтказишни талаб қилмоқда. Сайгонда чиқадиган «Ан санг» газетаси, вьетнам халқи умумий сайлов ўтказилишини кутмоқда, бу сайлов мамлакатни бирлаштиришга олиб келади деб ёзди. Шимолий Вьетнамда барча табақалар вакилларининг минг-минглаб киши иштироки блан митинглари ўтказилмоқда. Бу митингларнинг қатнашчилари ВДР ҳукуматининг баёнотини қизғин ма'қулламоқдалар ва Жанубий Вьетнам ҳукуматини консультатив конференцияда қатнашишга чақирмоқда.

Лекин шунга қарамай, АҚШ даги реакцион доираларнинг вакиллари Вьетнам масаласининг тинч йўл блан узил-кесил ҳал этилишига қаршилик кўрсатмоқдалар ва мамлакатда умумий миллий сайловга тайёргарлик кўришга ва бу сайловни ўтказишга халақит бериш сиёсатини амалга оширмоқдалар. Америка монополиялари ва ҳарбийлари шу мақсадда Жанубий Вьетнамдаги Нго Дин Дьем ҳукуматидан фойдаланмоқдалар. Ҳиндистонда чиқадиган «Таймс оф Индиа» газетасининг ёзишича, агар келгуси йилда Вьетнамда умумий сайлов ўтказилса, мамлакатнинг шимолидаги ва жанубидаги халқнинг катта кўпчилиги Хо Ши Минни ёқлаб овоз беражагини Жанубий Вьетнам ҳукумати ва унинг АҚШ даги ҳомийлари яхши биладилар. Францияда чиқадиган «Трибюн де насьон» деган ҳафталик газета «сайловда Вьетнамнинг (я'ни Вьетнам Демократик Республикасининг.— Б. Р.) ғалаба қозониши муқаррар эканлиги ҳарбир обзорчига тамомила аёндир» деб ёзади. Жанубий Вьетнам аҳолиси ҳозирги юз берган вазиятда Вьетнам Демократик Республикасига умид блан назар солмоқда. Жанубий Вьетнам аҳолиси Вьетнам Демократик Республикасини бутун вьетнам халқининг мамлакат бирлиги учун олиб бораётган курашида мустаҳкам таянч деб ҳисобламоқда.

Вьетнам халқининг йўлбошчиси ва Вьетнам Демократик Республикасининг президенти Хо Ши Мин бундай деди: «Вьетнам халқи ўз ғайрати натижасида, шунингдек бутун дун'ёда тинчликни ҳимоя қилаётган қудратли кучларнинг ёрдами блан ва хусусан Совет Иттифоқи ҳамда Хитой қардош халқларининг самимий хайрихоҳлиги ва ёрдами натижасида вьетнам халқининг тинчлик, бирлик, мустақиллик ва демократия учун олиб бораётган адолатли кураши шубҳасиз, ғалаба қозонажагига маҳкам ишонгандир».

Б. РЯБОВ.

ХАЛҚ РАССОМИ

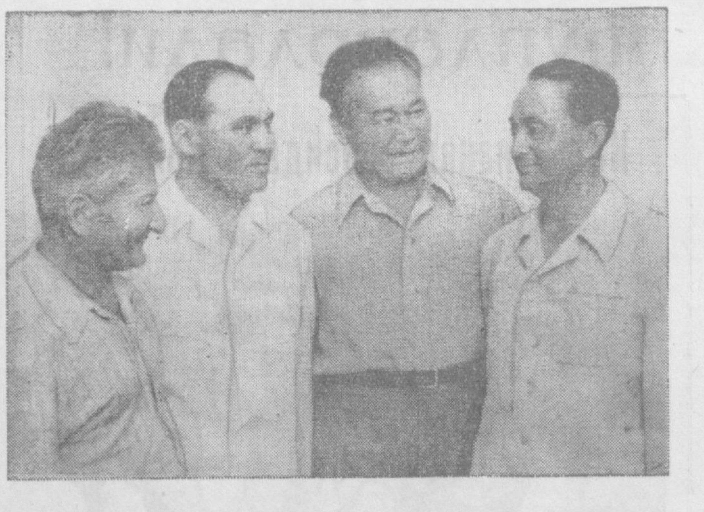

Китобхон! Китобларингиз териб қўйилган полкага, уларнинг чиройли муқовасига, ғўзал жилдларига бир қаранг. Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси нашриёти, ўқувпедагогика нашриёти томонидан босиб чиқарилган китобларни очсангиз «Рассом И. Икромов» деган ёзувни учратасиз. Китобингизни безаган, чиройли қилган ана шу рассомнинг ижодий фикри, нозик кисти, толмас қалами, ранг-баранг бўёғи...

Мана Дм. Фурмановнинг «Чапаев» романи. Муқовада гражданлар урушининг афсонавий қаҳрамони В. И. Чапаевнинг отига миниб зўр жангларга отланиб турган мардонавор сиймоси гавдаланган. Муқова жуда содда, лекин чуқур мазмунли қилиб безатилган. С. Бабаевскийнинг «Олтин юлдуз кавалери», П. Павленконинг «Бахт» романларини, А. Навоий асарларини, Ибн Синонинг «Ал қонун»ини, А. С. Пушкин, Ҳамза, Ойбек, Ғафур Ғулом каби ёзувчиларнинг китобларини ҳам олгандирсиз. Сиз китоб муқоваларига, титулларига, жилдларига қаранг. Сан'аткорлик блан ишланган бу китобларнинг безаги бир-биридан тамомила фарқ қилучи, китобнинг мазмунига мос келучи стилда усталик блан чизилган.

И. Икромов ҳарбир китобни безаш олдидан ўша асар мазмуни блан, даврнинг архитектураси ва рассомчилик сан'ати блан чуқур танишади, сўнг муқова, титул ва заставкаларни асар ғояси ва даврнинг руҳига мос қилиб ишлайди. Бу эса китоббезагининг гўзал, нафис ва реалистик бўлиб чиқишига хизмат қилади. Ана шундай сан'аткорлик блан, ҳавас ва завқ блан ишланган жуда кўп китобларнинг безаклари ўзбек рассомчилиги ва графика сан'атимизга қўшилган катта ижодий ҳиссадир.

Искандар Икромов ўттиз йиллик ижодий фаолияти даврида икки мингга яқин турли-туман китобларни безади. Унинг график асарлари Москва, Лондон, Нью-Йорк ва бошқа шаҳарларда очилган виставкаларда кўрсатилди ва тамошабинларнинг юқори баҳосига сазовор бўлди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми моҳир график Искандар Икромовнинг хизматларини тақдирлаб унга «Халқ рассоми» деган фахрий унвон берди, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи блан мукофотлади.

Халқ рассоми Искандар Икромовнинг туғулганига 50 йил, ижодий фаолиятига 30 йил тўлишини республикамиз меҳнаткашлари кенг нишонламоқдалар. Яқинда Ўзбекистон ССР давлат нашриёти И. Икромов ижодига бағишланган монография босиб чиқарди, унинг китобларидан катта витрина уюштирди. Алишер Навоий номли халқ кутубхонасида эса унинг ҳаёти ва ижодига бағишланган катта виставка ташкил этилди. Бунда И. Икромов безаган китоблар, бошқа график асарлари, униг ижоди ҳақида ёзилган асарлар, мақолалар, илмий ишлар қўйилган.

6 июльда Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва Ўзбекистон Совет Рассомлар союзи Халқ рассомининг туғилганига 50 йил, ижодий фаолиятига 30 йил тўлиши муносабати блан юбилей кечаси ўтказди.

М. ЯҲ'ЁЕВ.

Тошкент Ҳамид Олимжон номидаги адабиётчилар уйида Ўзбекистон ССР халқ рассоми Искандар Икромовнинг туғилганига 50 йил, ижодий фаолиятига 30 йил тўлиши муносабати блан юбилей кечаси ўтказилди.
Суратда: (ўнгдан) **Искандар Икромов,** Ўзбекистон ССР халқ рассоми **Ў. Тансиқбоев,** ёзучи **И. Муслимов** ва рассом **Н. Карахон** ўртоқлар.
Э. Погорельченко фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Янги меҳмонхона қурилиши

Навоий номли опера ва балет театрининг рўбарўсида — Ленин кўчаси бўйлаб, янги, йирик меҳмонхона қурилиши бошланди.

Меҳмонхонанинг проекти тасдиқланган. Бинонинг территорияси Ўзбекистон кўчаси бурчагидан — марказий аптеккача, «Правда Востока» кўчасидан — Самарқанд кўчасигача бўлган катта майдонни эгаллайди. Меҳмонхона 5 қаватли бўлади.

Янги меҳмонхона 250 номерга мўлжалланган. Ҳарбир номерда ванна ва душ бўлади. Барча номерлар меҳмонхонанинг иккинчи, учинчи, тўртинчи ва бешинчи қаватларига жойлашади. Биринчи қаватда эса, оператив ишларни бажаручи — почта, телеграф, омонат касса, камерхранения ва ресторан ишлайди.

Биринчи қаватнинг «Правда Востока» кўчаси томонидаги ўнг қанотини 300 киши сиғадиган ресторан эгаллайди. Ўзбекистон кўчасининг чап қанотида эса гастроном ва сартарошхона бўлади.

Меҳмонхонанинг биринчи қавати юқори қаватлар блан лифт орқали бирлаштирилади. Марказий подъездда учта лифт қурилиши мўлжалланган. Бундан ташқари икки томонга иккитадан лифт қурилади. Қурилиш ишлари бирнеча йилга мўлжалланган. Унга ҳаммаси бўлиб 16,5 миллион сўм пул ажратилган. Меҳмонхона архитекторлардан М. С. Бўлатов ва Л. Г. Караш ўртоқларнинг проекти асосида қурилади.

Москва эстрада оркестрининг концертлари

Шу кунларда Тошкентда Борис Ренский раҳбарлигидаги Москва эстрада оркестри тамошабинларга «Залдагилар шарафига» деган концертни кўрсатмоқда. Эстрада оркестри томонидан берилаётган концертлар зўр муваффақият блан ўтиб, пойтахт тамошабинларида яхши таассурот қолдирмоқда.

Эстрада оркестрининг коллективи яхши тажрибага эга бўлган, талантли музикачилардан тузилган бўлиб, концерт програмаси жуда қизиқарли янги номерлар блан бойитилгандир. Коллектив ижросида берилаётган композитор Блантер асарларига ёзилган фантазия, «Дайди» кинофильмидан Радж ашуласи, Долидзенинг «Кето ва Котэ» опереттасидан парчалар тамошабинларнинг мақтовига сазовар бўлаётир.

Инструменталь квинтет Ляховский қайта ишлаган «Венгерча чарташ»ни ва «Ляна» деган молдаван халқ қўшиғини яхши ижро этди. Акробатлардан Э. Яковлева ва С. Горемикина ўртоқлар кўрсатган номерлар жуда қизиқарлидир. В. Назаров ижросидаги «Тинчлик солдатлари», «Заранг дарахтлари тагида» деган қўшиқлар ҳам зўр маҳорат блан ижро этилди.

Оркестр раҳбари Б. Ренский томонидан ғоятда усталик блан ижро этилган лапар ва пародиялар «Залдагилар шарафига» концертининг анча муваффақиятли чиқишини та'минлаган. Булар орасида «Маша» породияси, Дунаевскийнинг «Мактаб вальси», сатирик-тақлидий танго «Голубчик» ва бошқалар, айниқса ўткир ва кулгилидир. Булар орқали бюрократлар, эскилик тарафдорлари, тарбия ва оилавий муносабатдаги нотўғри методлар қаттиқ танқид остига олинади.

Москва эстрада оркестрининг гастрольларини пойтахт меҳнаткашлари зўр қизиқиш блан тамоша қилмоқдалар.

А. УМАРОВ.

Милиционер Мирбобоевнинг маҳорати

Шахтерлар шаҳри — Оҳангарон милиция бўлимининг милиционери А'зам Мирбобоев тунги хизматдан бўшади. У постни топшириб, бироз юргач, кўчани кесиб ўтар экан, бирдан тўхтади: тош йўлда қандайдир бир киши ётарди. Мирбобоев дарҳол унга яқинлашди ва диққат блан кўздан кечирганида у кишининг нафас олмаётганини сезди. У енгилгина инграли.

Нима қилиш керак? Яқин ўртада телефон йўқ. Бу кўчадан деярлик ҳечвақт автомашина қатнамайди. Шунинг учун А'зам Мирбобоев узоқ ўйлаб ўтирмади, ҳечбир иккиланмай, нома'лум кишини ўз елкасига кўтарди. Оғирлик остида тиззаларини букқани ҳолда, кучли эсаётган шамол қаршилигини енгиб, илгарилаб кетди. Шу кўйи бир километрдан ортиқ йўл босиб, нома'лум кишини милиция бўлимига келтирди. Бу ерда унга медицина ёрдами кўрсатилди. Шундан сўнг, орадан кўп вақт ўтмай, у хушига келди. Ма'лум бўлдики, Охонгаронли Мажидов тунда йўлда кетатуриб, бирдан ўзини ёмон сезган ва эс-ҳушини йўқотиб йиқилиб қолган экан. Врачларнинг аниқлашича Мажидовга милиционер А'зам Мирбобоев ёрдам бермаганида, ҳалоқ бўлиши мумкин экан.

Охонгаронли ўртоқ Мажидов, Охонгарон милиция бўлимига хат ёзиб, унда милиция ходимларининг меҳнаткашларга қилаётган ғамхўрлигидан миннатдор бўлганлигини айтган.

Жаҳон Тинчлик Ассамблеясининг қатнашчилари Москвага келдилар

Ленинград вокзалида тантанали кутиб олиш маросими

6 июльда, Москвалилар, Совет тинчликни ҳимоя қилиш комитетининг, Четэллар блан маданий алоқа қилиш Бутуниттифоқ жамияти ва бошқа жамоат ташкилотларининг таклифи блан Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси қатнашчиларининг СССРда меҳмон бўлиб турган катта бир группасини тантанали суратда кутиб олдилар. Делегатлар бундан илгари Ленинградда бирнеча кун бўлдилар.

Пойтахтнинг Ленинград вокзалида поезд келишигача Совет тинчликни ҳимоя қилиш комитетининг, касаба союзларининг вакиллари, ёзучилар, архитекторлар, рассомлар, завод ва фабрикаларнинг ишчилари, ўқучи ёшлар тўпландилар. Москвалилар, тинчлик ишини янада мустаҳкамлаш соҳасида Хельсинкида муҳим қарорлар қабул қилган тинчлик учун курашучиларни гулдурос қарсаклар блан табрикладилар.

Ассамблея қатначиларидан 200 дан кўпроқ киши Москвага келди. Улар орасида Ҳиндистон, Индонезия, Вьетнам Демократик Республикаси, Корея Халқ Демократик Республикаси, Франция, Англия, Канада, Австралия, Аргентина, Бразилия, Чили, Мексика ва бошқа мамлакатларнинг делегациялари бор.

Вокзал майдонида дўстлик митинги бўлди. Митингни Совет тинчликни ҳимоя қилиш комитетининг мас'ул секретари М. И. Котов очди. У, тинчлик учун курашучиларни комитет номидан ва совет жамоатчилиги номидан табриклади.

Москва меҳнаткашлари номидан локомотив машинисти В. Г. Блаженов нутқ сўзлаб, Хельсинкида бўлиб ўтган Жаҳон Тинчлик Ассамблеясининг аҳамиятини уқдириб ўтди.

— Биз сизларни, — деди у меҳмонларга мурожаат қилиб Москвада кўриш блан хурсанд бўлдик. Хуш келибсиз, азиз дўстлар!

Четэлдан келган меҳмонлар москвалиларга қарата қисқача нутқ сўзлаганларида, кенг майдонда қизғин қарсаклар яна ва яна янграйди.

Ҳиндистон делегациясининг бошлиғи, Умумҳиндистон драматик сан'атлар академиясининг а'зоси Сачен Сен Гупта совет пойтахтига келганлиги муносабати блан қувончини изҳор қилди.

Латин америкаси мамлакатларидан Ассамблеяда қатнашган вакиллари номидан Аргентина тинчлик тарафдорлари комитетининг раиси Эмилио Гарсиа Итуррасле нутқ сўзлади. Латин америкаси халқларининг делегатидан кейин Ассамблея қатнашчиси, бошқа қит'адан келган вакил— Вьетнам тинчликни ҳимоя қилиш комитетининг раиси, делегация раҳбари Ле Дин Там нутқ сўзлади. У, Совет Иттифоқига унинг дўстлик хислари учун вьетнам халқининг миннатдорчилигини изҳор қилди.

Йиғилганлар Бирмингам тинчлик тарафдорлари хотин-қизлар группасининг делегати Элси Мэри Хилл хонимни самимий кутиб олдилар. У самимий кутиб олинганлиги учун ташаккур изҳор қилди.

Чет элдан келган меҳмонлардан энг охирида Индонезия тинчлик тарафдорлари миллий комитетининг раиси профессор Пурбодинингрaт гапирди. У Жаҳон Тинчлик Ассамблеясининг ишида қатнашган делегация а'золаридан ва Идонезиядаги барча тинчлик кучларидан москвалиларга салом топширди.

• • •

Канада хотин-қизларининг Жаҳон Тинчлик Ассамблеясида қатнашган 28 кишидан иборат составдаги делегацияси ҳам 6 июльда Москвага келди. Делегацияга Канада хотин-қизлар ҳаракатининг прогрессив арбоби Эдна Райерсон хоним бошчилик қилмоқда.

Меҳмонларни Совет хотин-қизлари антифашист комитети раисининг ўринбосари Н. М. Парфенова, «Трехгорная мануфактура» комбинатининг тўқучиси М. С. Оболенская, пойтахтнинг Сталин районидаги мактаблардан бирининг ўқучиси Толя Юдин, биринчи соатсозлик заводининг конструктор-инженери В. П. Машарова ва бошқалар самимий табрикладилар. (ТАСС).

Герман-Поляк давлат чегараси тўғрисидаги шартноманинг бешйиллиги

Берлинда тантанали митинг

БЕРЛИН, 7 июль. (ТАСС). Кеча Берлинда Германия — Поляк давлат чегараси тўғрисидаги шартнома имзоланган куннинг беш йиллигига бағишланган катта митинг бўлиб ўтди. Бу митингни демократик Германия миллий фронтининг миллий кенгаши уюштирди.

Митингга ГДР даги сиёсий партияларнинг ва оммавий ташкилотларнинг вакиллари, ишлабчиқариш илғорлари, фан ва маданият арбоблари, немис ва четэл матбуотининг вакиллари тўпландилар.

Митингда Польша бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ва Миллий фронт Умумпольша комитетининг раиси Болеслав Берут бошчилигида буерга тантаналарга келган Польша Халқ Республикаси ҳукумат делегацияси, шунингдек Германия Демократик Республикаси бош министрининг ўринбосари ва Демократик Германия миллий фронти миллий кенгаши президиумининг а'зоси Отто Нушке, Демократик Германия миллий фронти миллий кенгашининг вакиллари, дипломатия корпусининг вакиллари ҳозир бўлдилар.

Митингни Демократик Германия миллий фронти миллий кенгаши президиуми бюросининг раиси Г. Зейгевассер очади. У, Польша Халқ Республикасининг буерга келган ҳукумат делегациясини самимий табриклайди.

Раислик қилучи бутун залнинг гулдурос овацияси остида қуйидагиларни ма'лум қилади: ГДР бош министри вазифасини ижро этучи В. Ульбрихт республика президентининг топширувига мувофиқ, Польша Халқ Республикаси ҳукумат делегациясининг бошлиғи Б. Берутга Карл Маркс орденини топширди. Б. Берут Поляк—герман дўстлигини мустаҳкамлаш ишига қўшган катта ҳиссаси учун ГДР Министрлар советининг таклифига мувофиқ ана шу орден блан мукофотланган эди.

Шундан кейин О. Нушкега сўз берилади. О. Нушке айтадики, Одер-Нейссе бўйлаб герман-Поляк чегарасининг белгиланганлиги Польша Халқ Республикаси блан Германия Демократик Республикаси ўртасида тинч ва дўстона муносабатларни мустаҳкамлашга ердам берибгина қолмай, балки Европада тинчлик ва хавфсизлик ишини ҳам мустаҳкамлайди. О. Нушке Польшада гитлерчи оккупантлар ҳукмронлик қилган даврда миллион-миллион поляклар фашизм қурбони бўлганлигини, поляк халқи ғоят катта кулфатларни бошидан кечирганлигини уқтириб ўтди. Аммо, — деди у, — бундай ҳоллар энди такрорланмайди. Эндиликда Польша Халқ Республикаси блан Германия Демократик Республикаси ўртасида мустаҳкам дўстона муносабатлар ўрнатилди. Бизнинг, — деди О. Нушке, — бир мақсадимиз бор, бу мақсад Европада тинчлик ва хавфсизлик учун биргаликда кураш олиб боришдан иборат. Мақсаднинг бирлиги ва дўстликни мустаҳкамлаш йўлидаги интилиш, жумладан, Европа давлатларининг Европада тинчлик ва хавфсизликни та'минлаш юзасидан ўтказилган Варшава кенгашида изҳор қилинди. Бу кенгашнинг қатнашчилари агрессив кучларнинг Европадаги тинчликсевар халқларга қарши янги уруш бошлаш йўлидаги ҳар қандай уринишларини барбод этишга қат'ий қарор берганликларини билдирдилар.

Шундан кейин Польша Халқ Республикаси ҳукумат делегациясининг бошлиғи Б. Берут сўзлади. Б. Берут бутун залнинг гулдурос овацияси остида ГДР меҳнаткашларига поляк халқининг табригини топширди ва тинч тараққиёт соҳасида, Германияни тинч йўл блан тезликда қайта бирлаштириш учун кураш соҳасида муваффақиятларга эришиш ҳақидаги тилакларини билдирди. Б. Берут, Одер-Нейссе бўйидаги поляк-герман чегараси тинчлик чегарасидир, бу чегарани ўрнатиш тўғрисидаги шартноманинг имзоланиши эса халқаро миқ'ёсда катта аҳамиятга эга бўлган воқиадир, Европада тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган воқиадир, деб уқтириб ўтди.

Б. Берут Польша Халқ Республикаси блан Германия Демократик Республикаси ўртасида чинакам дўстона муносабатлар ўрнатилганлигини кўрсатиб ўтди.

Б. Берут ўз нутқининг охирида Польша Халқ Республикаси блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик шарафига, тинчлик ва демократия таянчи бўлган Совет Иттифоқи шарафига, бутун дун'ёда тинчлик шарафига табрик хитоблари айтди.

Тантанали митинг Польша Халқ Республикаси блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги, поляк халқи блан немис халқи ўртасидаги бузилмас қардошларча дўстлик намойишига айланди.

ҲИНДИСТОН БОШ МИНИСТРИ НЕРУНИНГ ЮГОСЛАВИЯДА БЎЛИШИ

БЕЛГРАД, 6 июль. (ТАСС). Югославия матбуотининг хабарига қараганда, Ҳиндистоннинг Югославияда бўлган бош министри Неру кеча эрталаб президент Тито блан биргаликда Загребга келган. Ҳиндистон ва Югославия давлат байроқлари блан безатилган вокзалда меҳмонни Хорватия соборининг раиси В. Бакарич, ижроия вечаси раисининг ўринбосари И. Краячич ва ижроия вечасининг а'золари кутиб олганлар.

Неру президент Тито блан биргаликда Хорватия собори раисининг резиденциясига борган. Собор раиси Неруга Хорватия халқи номидан совғалар топширган.

Сўнгра бош министр Неру В. Бакарич ва К. Попович блан биргаликда Раде Кончар номидаги заводни бориб кўрган, шундан кейин Загреб яқинидаги Лучко аэродромида ўз шарафига ўтказилган ҳарбий парадда ҳозир бўлган.

Кеча кундуз куни Неру Люблянага борган, кечқурун эса Э. Кардель блан биргаликда Брионига келган.

Газеталарнинг хабар беришича, 6 июльда Брионида Югославия блан Ҳиндистон ўртасида музокаралар олиб борилади. Бу музокараларда Югославия томонидан президент Титодан ташқари Э. Кардель, К. Попович, Югославиянинг Ҳиндистондаги элчиси Б. Црнобрня ва бошқалар ҳам қатнашади.

АҚШДА БАХТСИЗЛИК ҲОДИСАЛАРИ

ЛОНДОН, 6 июль (ТАСС). Англия радиосининг эшитдиришига қараганда, АҚШ да мустақиллик куни байрам қилинган вақтда 700 киши ҳалок бўлган. 400 киши автомобиль ҳалокати натижасида ҳалок бўлган, 200 киши сувга чўкиб кетган, 100 киши турли бахтсизлик ҳодисалари натижасида ҳалок бўлган.

Австрия. Вена шаҳридаги Сталин номли майдон. Венани озод қилишда ҳалок бўлган совет жангчиларига қўйилган ҳайкал.

Умумхитой халқ вакиллари мажлисининг сессиясида

ПЕКИН, 6 июль (ТАСС). Бугун Пекинда Умумхитой халқ вакиллари биринчи чақириқ мажлисининг иккинчи сессияси ўз ишини давом этдирди.

Умумхитой халқ вакиллари мажлиси сессиясининг бугунги йиғилишида Умумхитой халқ вакиллари мажлиси доимий комитети раисининг ўринбосарлари депутатлардан Сун Цин лин ва Линь Бо-цюй раислик қилдилар.

ХХР халқ хўжалигини ривожлантириш биринчи бешйиллик плани ҳақидаги доклад тамом бўлганидан кейин давлат кенгаши бош министрининг ўринбосари ва давлат план комитетининг раиси Ли Фу-Чунь сўзга чиқди.

Сўнгра кун тартибидаги иккинчи модда юзасидан, я'ни ХХРнинг 1954 йилги бюджетининг бажарилиши ва ХХРнинг 1955 йилги давлат бюджети проекти тўғрисида сессия ХХР Давлат кенгаши бош министрининг ўринбосари ва молия министри Ли Сянь-няньнинг докладини тинглади.

Чехословакия республикасининг қишлоқ хўжалик делегацияси Москвага келди

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг таклифига биноан, Чехословакия республикасининг деҳқонлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва олимларининг катта янги группаси 6 июльда Москвага келди. Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси блан муфассал танишмоқ учун келган бу делегацияга Словакия қишлоқ хўжалик идораси чорвачилик бош бошқармасининг бошлиғи Ян Мазола бошчилик қилмоқда.

Киев вокзалида чехословакияли меҳмонларни СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг вакиллари ва Чехословакия Республикасининг Москвадаги элчихонасининг ходимлари кутиб олдилар.

(ТАСС).

Югославия Иттифоқ халқ скупшчинасининг сессияси тамом бўлди

БЕЛГРАД, 6 июль. (ТАСС). Кеча тушдан кейин Югославия халқ скупшчинаси иттифоқ вечесининг ва ишлабчиқаручилар вечесининг алоҳида-алоҳида мажлиси бўлди. Бу мажлисларда халқ комитетлари, жамоалар ва районларнинг компетенцияси тўғрисидаги қонун проекти, шунингдек стипендиялар ҳақидаги қонун проекти тасдиқланди.

Скупшчина раиси Моша Пьяде депутатларга қуйидагиларни ма'лум қилди: ташқи ишлар давлат секретари Коча Попович Сан-Францискодан қайтиб келганидан кейин давлат ишлари блан банд бўлганлиги ва Ҳиндистон бош министри Неру блан бўладиган музокараларда қатнашиш учун Белграддан жўнаб кетганлиги сабабли Югославиянинг ташқи сиёсати тўғрисида доклад қилиш имкониятига эга бўлмади.

Югославия скупшчинасининг сессияси шу блан ўз ишини тамомлади.

Прагада славян халқлари сан'ати виставкалари

ПРАГА, 6 июль. (ТАСС). Прагада славян халқлари сан'атининг икки виставкаси очилди. Бу виставкалардан кузатилган мақсад Чехословакия меҳнаткашларига Совет Иттифоқи, Чехословакия, Польша ва бошқа славян мамлакатларининг сан'ати блан танишиш имкониятини беришдир.

Виставкалардан бирига барча славян мамлакатларидаги тасвирий сан'атнинг отоқли намояндалари ишлаган картиналар, скульптуралар ва бошқа бадиий асарларнинг неча юзлаб оригиналлари қўйилган.

Репин, Кипренский, Шишкин, Маковский, Венецианов, Брюллов, Айвазовский ва бошқа рассомларнинг картиналари рус классик сан'атини тасвир этади.

Иккинчи виставкага XIX — XX асрлардаги отоқли славян сан'ати арбобларининг асарлари — асрлар рассомчилиги, скульптураси ва графигининг 300 дан ортиқ оригинал асарлари қўйилган.

Давлат миллий галереяси фондларидан ва илгариги хусусий коллекциялардан тузилган ҳар иккала виставкани меҳнаткашлар завқ блан тамоша қилмоқдалар.

СОВЕТ ШАХМАТЧИЛАРИНИНГ ПОРЛОҚ ҒАЛАБАСИ

Москвада саккиз кун давом этган СССР — АҚШ халқаро шахмат матчи тамом бўлди.

6 июльда илгари тамомланмай қолган ўйинлар ўйналган вақтда қуйидаги натижалар қайд қилинди: Котов Кевицни, Петросян Павеяни, Керес Роберт Бирнни ва Дональд Бирн Геллерни ютди. Кэждэн блан Тайманов Эванс блан Бронштейн ўртасидаги ўйинлари дуранг бўлди.

Шундай қилиб, СССР — АҚШ матчида совет шахматчилари 25:7 ҳисоби блан порлоқ ғалаба қозондилар. Гроссмейстерлардан Смислов, Петросян ва Котов тўрт ўйиннинг ҳаммасини ютдилар.

Совет ва Америка шахматчиларининг халқаро мусобақаси дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

Редактор ўринбосари
М. ҚОРИЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/VII да **Шамсиқамар**, 9/VII да **Қароқчилар.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/VII да **Русалка.**

НАВОИЙ номли қишки кинотеатр — эрталаб соат 10 да **Кристаллар**, кундуз соат 12 дан кеч 6 гача янги илмий-бадиий фильм **Ўрмон азамати ҳақида қисса**, кеч соат 6 дан **Ганга.**

«ИСКРА» (қишки) — эрталаб соат 9 — 40 минутдан кеч 5 гача **Ўрмон азамати ҳақида қисса**, кеч соат 5 дан 9 гача **Қиз кўришишга ошиқмоқда**, кеч соат 9 дан **Волга-Волга**, 3-нчи залда кундуз соат 4 — 20 минутда **Вьетнам.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кеч соат 10 да **Менинг кичик дўстим.**

«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ»—кундуз ва кечқурун **Чўпон ўғли.**

НАВОИЙ номли (ёзги), «ИСКРА» (ёзги), КИРОВ номли — **Чўпон ўғли.**

ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР КИНОТЕАТРИ — кундуз **Етуклик аттестати**, кечқурун **Москвада 1 Май байрами.**

2-нчи Огородная кўча, 1-нчи тупик, 4-нчи уйда туручи **Лутфи Шомаҳмудова**нинг Дунайская кўча, 56-нчи уйда туручи Шомухтор Шомаҳмудовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район, 5-нчи участка халқ судида кўрилади.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА
8 июльда
Кара-Караев музикаси
ЕТТИ ГЎЗАЛ
Низомий поэмаси асосида
4 парда, 10 кўринишли балет.
Либретто авторлари — **Г. Идаятзода, Ю. И. Слонимский** ва **С. Раҳмон.**
Балетмейстер — **Г. И. Давиташвили**, дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Баҳром Иноятов**, рассом — Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Сталин мукофоти лауреати **Мели Мусаев**, балетмейстер-репетитор — **Т. Г. Литвинова.**
Билетлар сотилмоқда.

Араб алфавитида ишлаш учун **наборшиклар ва шогирдлар; вахтёрлар ва уборщицалар**
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: «Правда Востока» кўчаси, 34-нчи уй, «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриёти, 2-нчи қават, 22-нчи хона.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34 **РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор—36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136 Совет қурилиши бўлими — 135. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими —132, Хатлар бўлими — 132, Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими—38142

Р. 05226. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № А. — 1462.